

misli

THOUGHTS

misli (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) Katarina Mahnič + Računalniški prelom Draga Gelt + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 - E-mail: misli@infochange.net.au + Naročnina za leto 1997 je 15 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije po ladijski pošti 25, letalsko 45 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjeništvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141

MAREC je mesec postnega časa in v Avstraliji tudi mesec jeseni, mesec obiranja sadov, kar smo že zeleli ponazoriti z okraski v reviji.

Letošnje leto je zadnje v času priprave na jubilejno leto 2000. Posvečeno je Bogu Očetu. Posebno postni čas je čas vrnitve v Očetovo hišo. Post naj bi nam pomagal okrepliti duhovne moči na življenskem potovanju v nebeško domovino, v Očetovo hišo. Malo skrajšano pastirsko pismo slovenskih škofov za letošnji postni čas govorji o tej temi ob razlagi molitve očenaša. Vabim k branju!

Tokrat prvič objavljamo molitvene namene za tekoči mesec, ki jih predlaga bogoslužni koledar. Vabim, da se v duhu pridružite mnogim po vsem svetu, ki molijo po teh namenih. Velika je duhovna moč skupne molitve oziroma molitve po skupnih namenih.

O papeževem obisku smo v času tiskanja prejšnje revije izvedeli razveseljivo uradno novico, da bo sveti oče prišel v Slovenijo 19. septembra in proglašil škofa Antona Martina Slomška za blaženega. Podrobno lahko o tem preberete v rubriki Izpod Triglava.

Do velike noči nasvidenje!

Glasba iz Baragove knjižnice

NOVE KASETE

CENA \$12

ZORAN CILENŠEK - Špela

ALPSKI KVINTET - Na Brezjah že zvon zvoni

LOJZE SLAK - Popotnik 1

LOJZE SLAK - Popotnik 2

BIG BEN - Stara mama

LOJZE SLAK - Raj pod Triglavom

LOJZE SLAK - Stari spomini

SIMONA WEIS - Mati, največji uspehi

ZATE SLOVENIJA - različni izvajalci

SEM RIBENČAN URBAN

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Otoček sredi jezera

HENČEK - Moje uspešnice

ZLATKO DOBRIČ - Sedem dolgih let

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Vse življenje same želje

MELODIJE MORJA IN SONCA - Največji uspehi

MAGNET - Polnočni poljub in največji uspehi

BRATJE IZ OPLOTNICE - Pesem nikoli ne umre

ALPSKI KVINTET - Veselo po domače

ANSAMBEL LOJZETA SLAKA - Iz bogate glasbene skrinje

Gornje in druge kasete (poglejte v junijsko številko Misli) lahko naročite po pošti. Vse čeke z naročili prosimo napišite na Baraga Library. Prosimo, vključite poštnino.

Slika na naslovnici je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK in nosi naslov Jesen. Leto 1999 je namreč Mednarodno leto ostarelih, leto jeseni življenja. Zato vam bomo na fotografijah prek celega leta predstavljalci portrete starejših ljudi vseh narodnosti in ras, saj je prav strpnost do različnosti ena največjih in najlepših prednosti življenja v Avstraliji.

Bog oče, vir življenja

Pastirsko pismo slovenskih škofov za post 1999

Leto 48, št. 3
Marec 1999

Bog oče, vir življenja	
Pastirsko pismo slovenskih	
škofov	
Slovo od naše sestre Eme	- stran 33
Tu je bil moj drugi dom	- stran 36
- s. Maksimilijana Kaučič	
Naše pesnice: Draga Gelt	- stran 39
Nebesa	- stran 40
Sv. Rafael Sydney	
- p. Valerijan	- stran 41
Izpod Triglava	- stran 44
Naše nabirke	- stran 46
Pismo o slovenščini VIII.	
- Mirko Mahnič	- stran 47
Sveti Frančišek Asiški	
- Marija Kmetova	- stran 48
Tonček iz Potoka	
- p. Bazilij Valentin	- stran 50
Sv. Ciril in Metod Melbourne	
- p. Metod	- stran 52
Križem avstralske Slovenije	
- stran 54	
Sveta družina Adelaide	
- p. Janez	- stran 56
Tihi, tu smo v kleti	
Dinko Bizjak	- stran 57
Z vseh vetrov	- stran 58
Znamke	- stran 59
Kotiček mladih	
Novi razred Slomškove šole	
- Veronica Smrdel	- stran 60
Križanka, fotografija	- stran 62

Leto 1999 je tretje in zadnje leto v pripravi na veliki jubilej 2000. Posvečeno je Bogu Očetu. V tem letu naj bi se še močneje zavedali, da je naše življenje veliko romanje v Očetovo hišo in da nas na tej poti sprembla njegov Sin in naš brat Jezus Kristus, vse pa druži v eno Sveti Duh.

Vsak dan molimo Gospodovo molitev **očenaš**. Prav ob tej molitvi, ki je kratek povzetek celotnega evangelija, bomo tudi začutili, kakšne so naše odgovornosti, da bi ljudje iz našega pričevanja laže spoznali, da je Bog v resnici naš Oče, mi pa bratje in sestre med seboj.

Gospodovo molitev začnemo z vzklonom »**Oče naš, ki si v nebesih.**«

Boga kličemo 'Oče', ker nam ga je razodel njegov Sin, ki je postal človek, in ker nam ga daje spoznati njegov Duh. Tu je temelj našega dostojanstva Božjih otrok. Bog ni oddaljeno bitje, ki s hladnim razumom vse ureja, ampak je Oče, ki nas ima rad in skrbi za nas.

Vera v nebeškega Očeta je temelj našega krščanskega upanja in zaupanja v življenje. To danes močno potrebujemo, saj se v naše okolje pogosto useda megle črnogledosti in strahu pred prihodnostjo. Tudi zato je vedno manj otrok. Namesto da bi se veselili življenja in se nanj odgovorno pripravliali, se mnogi mlađi predajajo raznim odvisnostim. Vse to kaže, da smo izgubili pravi odnos do življenja, da ga ne sprejemamo kot dar in oblubo, ki se odpira v neskončnost. Odtod tudi pogostna zamorjenost in nemalokrat celo obup.

Vzroki so različni. Eden glavnih je nedvomno v naši šibki veri v Boga, ki je »življenje ljubeči Gospod«. Tudi naš pogled je preveč uprt le v to minljivo življenje. Če bi bilo s smrtno vsega konec, bi res ne imeli pravih razlogov za veselje in pogum. Toda kristjani verujemo, da nas ob koncu tega življenja čaka Oče. Še več. On nas sprembla tudi v tem življenju. Kar storimo dobrega, ni zaman, saj je življenje močnejše od smrti in Božja ljubezen močnejša od zla v svetu.

Škofje se še posebej obračamo na vas starše, ki ste po zakramenu svetega zakona posvečeni za sodelovanje z Očetom, »po katerem se imenuje vsakršno očetovstvo v nebesih in na zemlji«. Hvaležni smo vsem staršem, ki se ne bojite sprejeti v svoje družine več otrok. Če bo v vas še naprej močna vera v Boga Očeta, bodo vaši otroci in drugi mlađi videli, da kljub vsem življenjskim težavam ostajate trdno zasidrani v Bogu in iz te vere črpate veselje in pogum.

Po vašem očetovstvu in materinstvu želi nebeški Oče tudi v Cerkvi na Slovenskem in v naši družbi deliti bogastvo svojega življenja in veselja. Vaša vera v Boga Očeta je in bo najmočnejša protiutež kulturi smrti, ki nas ogroža.

Vera v nebeškega Očeta nas povezuje v veliko družino Božjih otrok. Zato

Hvaljen Gospod, nebeški Oče.
V svojem neskončnem usmiljenju
si se zavzel za uboge ljudi
in nam poslal Jezusa, svojega
Sina, rojenega iz žene.

On je naš rešitelj in prijatelj, naš
brat in odrešenik.

Zahvaljujemo se ti, dobri Oče, za
dar jubileja.

Naj postane to leto za vse nas
leto tvoje milosti in vrnitve v Očetovo
hišo,

kjer čakaš na nas, svoje
izgubljene sinove,
da bi nas poln ljubezni in
odpuščanja objel,
oblekel v praznična oblačila
ter povabil k svoji mizi.
Tebi, Oče, čast in slava vekomaj!

Usmiljeni Oče,
sveto leto je čas odpiranja,
dialoga in srečevanja z vsemi,
ki verujejo v Kristusa,
in z verniki drugih religij:
v svoji neizmerni ljubezni
bodi usmiljen z nami vsem!

Tebi, Oče, čast in slava vekomaj!

Bog, vsemogočni Oče,
naj tvoji sinovi in hčere spoznamo,
da nas na poti k tebi,
poslednjemu cilju vsakega
človeka,
spremlja dobrotljiva žena: Marija,
izvirna podoba čiste ljubezni,
ki si jo vnaprej izbral
za Kristusovo Mater in Mater
Cerkve.

Tebi, Oče, čast in slava vekomaj!

Tebi, Očetu življenja,
začetku brez začetka,
neizmerni Dobroti in večni Luči,
s Sinom in Svetim Duhom
čast in slava, hvala in zahvala
vekomaj.

Amen.

Papež Janez Pavel II., Molitev k
Bogu Očetu, v tretjem letu priprave na
veliki jubilej 2000

molimo Oče »naš«. Vse prošnje v tej molitvi so v množini. Naša molitev in naša vera v nebeškega Očeta nikogar ne izključujeta. Bog je Oče vseh ljudi. Ljudje smo med seboj bratje in sestre, ne pa tekmeči. To nam nalaga, da skupaj z vsemi ljudmi dobre volje presegamo razdeljenosti in nesoglasja.

Zaradi vere v Boga, Očeta vseh ljudi, smo člani Cerkve dolžni prizadevati si za socialno pravičnost. Nikakor se ne moremo strinjati z liberalističnim kapitalizmom, ki mu je mar le dobiček za vsako ceno. Vera v skupnega Očeta nam nalaga dolžnost najširše družbene solidarnosti.

Ko molimo: »Posvečeno bodi tvoje ime,« prosimo, da bi bilo Božje ime posvečeno v nas, ki smo v njem – pa tudi v drugih, ki jih Božja milost še čaka. Gospodovo ime je sveto, zato ga človek spoštuje in ga izgovarja le, ko ga poveličuje, hvali in slavi.

Kdor preklinja Boga, ne spoštuje ne sebe ne drugih. Vsi smo dolžni spoštovati ne samo obrede in znamenja drugih veroizpovedi, temveč tudi dobro ime vsakega človeka in njegovo čast. Bog je Oče vseh ljudi.

Prvi del molitve očenaš sklenemo s prošnjama: »Pridi k nam tvoje kraljestvo, zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.« Božje kraljestvo in Božja volja se uresničujeva v naših besedah in dejanjih. Le tako je Bog Oče pristno navzoč v našem življenju.

Bratje in sestre, v redni družinski in osebni molitvi ter z branjem in premišljevanjem Svetega pisma odkrivajmo Božjo voljo. Bog želi predvsem našo srečo in naše odrešenje. Pri nedeljski maši prejemajmo duhovno hrano, da bomo zmogli z Božjo pomočjo ostati zvesti in izpolnjevati tudi težke odgovornosti.

Božja volja ne zadeva samo našega zasebnega ali domačega družinskega življenja, marveč tudi naše delo na gospodarskem, kulturnem, družbenem in političnem področju.

Zelo nam je blizu prošnja: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh.« Pri tem morda mislimo le na tvarne dobrine, ki jih potrebujemo za življenje. Pozabljamo pa, da »te očenaševe prošnje ni mogoče ločevati od prilik o ubogem Lazarju in o poslednji sodbi«. Kdor molí to prošnjo v resnici, se bo nujno zavedal, da Bog Oče želi tudi po njem deliti materialne in duhovne dobrine. Toliko bolj, če je mnogo ljudi ostalo brez dela zaradi krivičnega lastninjenja in korupcije.

Cerkev se je vedno zavedala, da je dobrodelnost poleg oznanjevanja in bogoslužja njena bistvena naloga. V pripravi na vseslovensko sinodo bomo veliko pozornosti namenili prav služenju ubogim. V resnici ni dovolj, da kristjan zgolj pozna krščanski nauk in se udeležuje bogoslužja. Poklicanje, da svojo vero tudi udejanji. To pa odseva najprej v njegovi odprtosti za stisko v okolici.

Škofje zelo želimo, da bi v pripravi na veliki jubilej 2000 vsaka župnija ustavnila Karitas. V bližnji prihodnosti bo tudi vedno več ostarelih potrebovalo ljubečo in pozorno oskrbo. Tako kot kristjan ne more iskreno

klicati Boga za Očeta, če se ukvarja le s svojimi potrebami, tako tudi župnija ne more pristno oznanjati evangelija in obhajati Bogu ljubega bogoslužja, če hkrati v ljubezni in skribi za človeka ne razodeva tudi svojega materinskega obraza.

Mladi in starejši! Če je le mogoče, velikodušno darujte vsak teden vsaj nekaj ur prostovoljnega dela svojim bližnjim, zlasti prizadetim, ubogim in osamljenim. Bodite odprti tudi za duhovno dobrodelnost. Potrebujejo vas zasvojenci, otroci iz razbitih družin, zakonci, katerih zakoni se krhajo, mladi brez prave vzgoje. Ljudje brez življenjskega smisla, ki se umikajo v črnogledo brezbržnost. Tega duhovnegauboštva je v naši družbi vedno več.

Zahvaljujemo se vsem tistim učiteljem in vzgojiteljem, ki kljub včasih neugodnim razmerajm mlade ne le izobražujete, ampak jih s svojim zgledom in besedo tudi vzbujate v odgovorne, poštene in nesebične ljudi. Tudi po vas nebeški Oče deli duhovni kruh mladim, ki ga najbolj potrebujejo.

Ustaviti se želimo še pri eni prošnji iz očenaša, ki čudovito razkriva Očetovo usmiljenje in ljubezen: »**Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.**« V tej prošnji se vračamo k Očetu kakor izgubljeni otroci in mu priznavamo svojo bedo. Toda v prošnji je tudi beseda »**kakor**«. Očetovemu odpuščanju se lahko odpremo le, če iz srca odustimo bratom in sestram. »Ni v naši moči, da ne bi več čutili žalitve in bi nanjo pozabili; toda srce, ki se preda Svetemu Duhu, rano preobrazi v sočutje in očisti spomin s tem, da žalitev preoblikuje v priprošnjo.« (Katekizem katoliške cerkve.) Moč ljubezni se nikjer ne pokaže tako izrazito kakor prav v odpuščanju in spravi. Leto Boga Očeta, Boga ljubezni in odpuščanja, nas spodbuja k odpuščanju in delu za spravo.

Leto Boga Očeta je tudi »primeren okvir za ponovno odkritje in zavzeto obhajanje zakramenta sprave v njegovem najglobljem pomenu«. Kristus nas v Očetovem imenu stalno kliče k spreobrnjenju. Sveti krst je glavni zakrament prvega in temeljnega spreobrnjenja. Toda Cerkev »je hkrati sveta in vedno potrebna očiščevanja ter nikoli ne preneha s pokoro in prenavljanjem«. Zato nam je Kristus daroval zakrament pokore, da lahko v nas ozdravlja ranjeno krstno milost.

Tega zakramenta smo potrebni vsi: verniki, duhovniki in škofje, saj čutimo, da smo grešni in nepopolni ljudje. Radi bi poudarili, da je v našem času, ko je otopen čut za greh, zakrament sprave še toliko bolj potreben vse naš pozornosti.

Najhujše, kar se lahko zgodi posamezniku ali družbi, je to, da izgubi svoj notranji kompas, svojo vest, zavest o tem, kaj je prav in kaj ni. Zato radi in dobro pripravljeni prejemajmo ta zakrament, in to ne le za največje praznike, ampak pogosteje.

Na koncu Gospodove molitve prosimo nebeškega Očeta: »**Ne vpelji nas v skušnjavbo, temveč reši nas hudega.**« Prosimo ga, da bi bili osvobojeni vsakega sedanjega, preteklega in prihodnjega zla. »V tej zadnji prošnji Cerkev nosi pred Očeta vso stisko sveta.«

Škofje in duhovniki za vas vsak dan molimo. Tudi vas prosimo, bratje in sestre, da radi molite za nas. Bodimo vsi povezani v molitvi, da se homo lahko z zaupanjem in pogumom lotili nalog, ki so pred nami v tretjem tisočletju. Izročamo vas v Marijino varstvo in na vse kličemo Božji blagoslov.

Rembrandt Van Rijn (1606-1669):
Vrnitev izgubljenega sina

Slovo od naše sestre Eme

+ Sestra Ema Pivk, Frančiškanka brezmadežnega spočetja

Po dolgi in težki bolezni je na prvi petek v februarju, 5. 2. 1999, mirno in vdano zaspala v Gospodu naša sestra Ema Pivk. Svoje zemeljsko popotovanje je zaključila med svojimi rojaki na peti celini, med katerimi je preživila največ let svojega redovniškega življenja.

Sestra Ema se je rodila 15. junija 1915 v Stari Gorici, ki danes spada pod Italijo. Njena mama Marija je bila doma iz Hotedršice in je v Gorici službovala. Ko je bila stara dva meseca in so zaradi bližajoče se fronte mnoge izselili, med drugimi tudi njeno mamo, jo je vzela k sebi neka dobra družina. Z mamo sta se kasneje še večkrat selili. Osnovno šolo je obiskovala v Ihanu pri Domžalah. Tukaj je spoznala sestre Sv. Križa in v njeni otroški duši se je že takrat porodila želja, da bi tudi sama postala redovnica. Vendar je bila pot do tega cilja še dolga. Po osnovni šoli je našla nov dom pri starših sestre predstojnice v Šmarju pri Jelšah, kjer so imeli veliko kmetijo. Sprejeli so jo za svojo in kar kmalu se je navadila na vse kmečko delo. Tako je svoja mladostna leta dozorevanja preživila v tej družini. Nihče ni slutil, da je v njenem srcu dozoreval tudi duhovni poklic. Pri štiriindvajsetih letih se je odločila, da svoje življenje posveti Bogu kot redovnica. Domači so bili zelo presenečeni in kar težko so si predstavljali, kdo jo bo nadomestil pri kmečkem delu. A Božji klic je bil močnejši in z vso mladostno navdušenostjo je 1. 12. 1939 prišla k sestrám v Slovensko Bistrico. Sprejela jo je m. Romana Toplak, ki je bila takrat provincialka. Kdo bi si mislil, da bosta čez 27 let skupaj potovali na peto celino. Kot kandidatinja je bila nekaj časa v Slovenski Bistrici. Kmalu se je začela vojna in predstojniki so jo poslali v Ljubljano. Pomagala je v ljudski kuhinji na Celovški cesti, kasneje pa tudi v Kočevju. Skupaj s sestrami je preživljala težke in nevarne čase. Bili pa so tudi lepi trenutki, ko je skupaj s petimi postulantkami 5. novembra 1942 obhajala slovesnost preobleke in bila sprejeta v novicijat. Vse je bilo zelo skromno, saj je bil zaradi vojnih razmer vsak košček kruha prava dragocenost. Sestra Ema je ostala v Ljubljani do konca vojne. Julija 1945 pa jo že srečamo v Črnečah pri Dravogradu. V tem kraju je bil v starem gradu banovinski poboljševalni zavod, kjer so

S. Ema in p. Bazilij v kuhinji Baragovega doma

sestre že pred vojno prevzele vzgojno poslanstvo za dekleta. Med vojno je bilo to delo prekinjeno. Sestre so zdaj skušale oživiti prejšnje poslanstvo. Sestra Ema je pomagala povsod, kjer je bilo potrebno, saj je bila vajena vsakega dela in je rada delala. Zato je tudi 7. novembra 1946 z vsem zaupanjem v Božjo pomoč v Slovenski Bistrici položila večne zaobljube. Tako se je za celo življenje odločila, da bo služila Bogu in ljudem. Ta njena odločitev pa je bila kar kmalu na preizkušnji. Nova oblast je namreč kmalu pokazala svoje sovražno razpoloženje do vere in verskih ustanov. V letih 1948 in 1949 je nacionalizirala vse samostane in prepovedala vsako versko delovanje. Tretjega februarja 1948 so tudi sestrám v Črnečah odvzeli samostan in so morale oditi iz kraja. Sestra Ema je kakor po čudežu lahko ostala v župnišču. Dela jji seveda ni manjkalo in znala je delati tako, da ni bila "nevarna" za ljudstvo. Poleg gospodinjskega dela je čez nekaj časa prevzela administrativna dela na žagi, v gostilni, pri čevljarju, stregla je bolnikom, delala na njivah itd. Vaščani so jo kmalu sprejeli za svojo in bili veseli njene navzočnosti in pomoči. Še danes se je radi in s hvaležnostjo spominjajo kot preproste in ljubezniwe sestre, ki je bila pripravljena vsakomur z veseljem

pomagati. Leta 1957 je prevzela novo službo gospodinje pri družini, ki je ostala brez matere. V tem času je enkrat mesečno potovala prek meje na Koroško k duhovniku dr. Ferdinandu Koledniku, ker ni imel gospodinje. Bil je velik dobrotnik naših sester. V Črneče se je preselila tudi njena mama, da je bila tako na starost deležna njene bližine in pomoči.

Nekega dne pa je s. Ema prejela posebno pismo od m. Romane. Spraševala jo je, če bi se bila pripravljena žrtvovati za slovenske izseljence v Avstraliji. Sestra Ema je v tem spoznala Božjo voljo, potem ko je dobro vse premislila in molila za pravo odločitev. Tako se je januarja 1966 preselila k sestrám v Ljubljano, kjer so potekale priprave na odhod. Devetega marca 1966 se je skupaj z m. Romano in sestrami Silvestro, Hilarijo in Pavlo podala na dolgo pot proti peti celini. Tretjega aprila so z ladjo Marconi srečno priplule v melbournsko pristanišče, kjer so jih rojaki z veseljem in slovesno pričakali. V Slomškovem domu je sestra Ema prevzela vlogo kuharice za sestre in otroke otroškega vrtca. Proti koncu leta pa jo že srečamo v kuhinji Baragovega doma, kjer je potem dolga leta kakor skrbna mati skrbela za hrano in gostoljubje patrov, stanovalcev hostela ter mnogih drugih gostov, ki so prihajali na krajše ali daljše obiske.

Naše zemeljsko življenje je kakor popotovanje v

+++

NAŠI DRAGI SESTRI EMI V SLOVO – Pred več kot dvema desetletjema ste prišli med nas slovenske izseljence. Skupaj z drugimi sestrami ste nas bodrili, razveseljevali, velikokrat brisali solze zaradi žalostne duše in bolečine tujine. Polni delovne energije ste neutrudno delili dobrote nesobičnosti kjer koli je bilo potrebno. Našim fantom ste s svojo pomočjo in iskreno dobroto nadomeščali domače okolje in nudili materinsko oporo.

Mrzel veter vas je, tako kot vse naše sestre dobrotnice, odpeljal prek oceanske luže nazaj v Slovenijo. Za vami je ostala hladna praznina, tako v slovenskih verskih središčih kot naših srcih.

Draga sestra Ema, prijetno so me osvežile novice o obiskih pri vas v vašem novem domu v Šiški, ki so jih ob vrnitvi iz Slovenije pripovedovali rojaki. Še posebej pa hvala za vašo dobroto, ki ste jo izkazovala moji Angelique v času njenega bivanja v študentskem domu v Rožni dolini.

Helena Leber, Melbourne

Očetovo hišo in tudi sestra Ema se je bližala temu cilju. Prijajala je starost, bolezni so napredovale in tako so jo moči za opravljanje njenega dela počasi zapuščale. Sedemnajstega septembra 1992 se je zadnja od skupnosti sester iz Kewja vrnila v Slovenijo, v Ljubljano. Zdaj je postalo njeno delo vdano prenašanje križa bolezni in starosti. Na povabilo rojakov se je konec leta 1996 podala k njim na obisk. Kar kmalu je resneje zbolela, prestala težko operacijo in našla svoj zadnji dom v Domu matere Romane. Tukaj je bila deležna skrbne nege in pomoči vseh zaposlenih in tudi drugih, ki so jo radi obiskovali, predvsem p. Metoda in članic Društva svete Eme. Ko sem bila novembra 1998 pri njej na obisku, je kljub bolečinam delovala zelo mirno, predana v Božjo voljo in hvaležna za vse. Tako je tudi v zgodnjem jutru, 5. februarja 1999, mirno zaspala v Gospodu. Zdaj čaka vstajenja skupaj z m. Romano, p. Bazilijem in drugimi rojaki na slovenskem delu pokopališča v Melbournu.

Hvaležni smo Bogu za dar njenega življenja, predvsem za dar njenega posvečenega življenja. Sestra Ema ni dočakala slovesne razglasitve Slomška za blaženega, upamo pa, da se mu je v občestvu svetih že pridružila.

Vsem, ki ste jo spremljali v njeni težki bolezni in na njeni zadnji poti, iskren Bog povrni.

sestra Marija Kadiš

Sestra Ema pri božični maši 1998s

Pogreb sestre Eme na keilorskem pokopališču, 10. februar 1999

Zahvala Doma matere Romane

Zahvaljujemo se vsem, ki ste na pogrebu sestre Eme darovali denar za Dom matere Romane. Nabralo se je \$2129. Opravičujem se in mi je žal, da se zaradi pomanjkanja časa ne morem zahvaliti vsakemu osebno. Naj vam Bog povrne.

Sestra Ema je bila pri nas približno dve leti. Zelo hvaležni smo, da smo lahko zanjo skrbeli, posebno tiste zadnje tri tedne njenega življenja. V tem času in že prej smo za sestro Emo dobili sredstva za lajšanje bolečin, prav tako pa kupili bolniško posteljo in druge potrebne stvari. Zelo sem ponosen na naše osebje, še posebej na njihovo vodjo, ki je z velikim veseljem sprejela sestro nazaj iz bolnice.

Hvala gospema Sandi Potočnik in Francki Anžin. Bili sta res dobri prijateljici sestre Eme, zmeraj pripravljeni pomagati. Gospa Potočnikova je redno vozila sestro na pregled, gospa Anžinova pa je vsak dan prišla obiskat sestro in jo peljala ven na vozičku. Hvala tudi gospe Anici Smrdel, ki je organizirala, da je zmeraj kdo od naših ljudi dežural pri sestri, ko je bila zadnjič v bolnici. Posebej se zahvaljujem patru Metodu in sestri Maksimilijani, ki sta z božjo ljubezljivo sestro obiskovala.

Če nam bodo Slovenci še naprej pomagali, vem, da se bo v prihodnosti naš dom lepo razviljal in ostal eden najboljših domov za ostarele.

Jože Vučko, upravnik Doma matere Romane

Sestri Emi Pivk zadnji pozdrav

V Melbournu februarja leta 1999,
po hudi bolezni je sestra Ema končala trpet.

V Sloveniji redovnica postala,
v Baragovem domu dolgo let kuhalo.

Kuhala fantom emigrantom od vseh strani,
razno hrano po predpisih je vsak dobil.

Odšla v rojstni kraj,
bolna priša v Melbourne na 'holiday'.

Še huja bolezen jo je tu zadela,
da je nazadnje na voziču obsedela.

Z bisago polno dobrih del...
Z veseljem jo bo Bog sprejel.

Sestra Ema – truma angelov je z muziko priletela,
da bo Vašo družino v nebeški raj sprejela.

Za vas široka cesta pelje do Boga,
polna rož je in zlata.

Tudi v Kilarju se mnogi pokojni veselijo,
da sestro Emo v svojo čredo spet dobijo.
Avstralska zemlja naj Vam mir in pokoj da,
tu, kjer ste z veseljem ljudem pomagala.

Zbogom, sestra Ema, hvala, hvala za vse,
kar je storil Vaš prijazen pogled in roke.

Marcela Bole

Tu je bil moj drugi dom

sestra Maksimilijana Kaučič

Pozdravljeni moji dragi Slovenci v Avstraliji!

Prinašam sveže pozdrave iz Slovenije, posebno od sester, ki so delovale v Melbournu in Sydneyju. Minilo je dobrih šest let, odkar smo se videli. Na povabilo p. Metoda in članic društva sv. Eme, ki so mi obisk omogočili, sem danes med vami. Z veselim srcem sem se odzvala povabilu, kajti ves čas je delček srca še med vami. Tukaj sem bila 21 let in to s srcem, tu je bil moj drugi dom. Srečna sem z vami, ko vidim, kako lepo napredujete in sodelujete, saj stojijo Baragov dom, cerkvica in Dom matere Romane v sami lepoti cvetja in zelenja. Bog naj blagoslovi in ohranja pri zdravju p. Metoda kot dobrega dušnega pastirja in izvrstnega organizatorja. Bog naj bo tudi z vami, dobri ljudje. Še naprej radi pomagajte svojemu dušnemu pastirju. Posebno čestitam izvrstnemu pevkemu zboru za ubrano petje. Bodite še naprej povezani z verskim in kulturnim središčem v Kewju in spomnite se tudi nas, sester, ki smo bile med vami, posebno v molitvi.

Pogrešam tudi veliko Slovencev, ki jih ni več med vami. Odšli so v večnost, naj počivajo v božjem miru. Posebno mi je žal sestre Eme, ki je ni več med nami. Za vse trpljenje, ki ga je voljno prenašala, naj ji bo Bog bogat plačnik. V zadoščenje mi je, da me je, ko sem jo obiskala, še spoznala. V imenu vseh sester v Sloveniji sem jo pokrižala in ji sporočala pozdrave. Nenadoma je odprla oči in mi podala roko v pozdrav. Čez dva dni, na sam prvi petek, ko se spominjamo trpljenja in smrti Jezusa Kristusa, jo je po dolgem trpljenju vzel k sebi. Sestra Ema je srečna pri Bogu. Naj nam bo njena krsta zgovorna pridiga in opomin. Prizadevajmo si, da pridemo nekoč tudi mi v tisto domovino, kjer ni več trpljenja in solza.

Vse njene sestre in gsp. Francka Anžin se zahvaljujemo vodstvu in strežniškemu osebju Doma matere Romane. Velik Bog plačaj in poseben božji blagoslov naj bdi nad tem domom.

Enaka zahvala vsem melbournskim Slovencem, ki ste ji stali ob strani med njeno težko boleznjijo. Saj Jezus pravi: »Kar ste storili moji najmanjši sestri, ste meni storili!« »Ti pojdejo v večno veselje!« Posebna zahvala tudi g. Sandy Potočnik, ki je žrtvovala veliko ur za prevoz v bolnico in nazaj. Iz srca sem vam hvaležna, da ste se zbrali v tako velikem številu in napolnili svetišče, v

katerem je bila s. Ema vsak dan, razen zadnjih, pri sveti maši. Dragi Slovenci, s. Ema z veseljem gleda iz nebes na vas in želi, da se vas vsako nedeljo toliko zbere ter vam gorovi – ne bo zaman, jaz sem srečna.

Naj bo v vaših družinah in na delovnem mestu prvi Bog, molitev, ljubezen in medsebojna povezanost. Tudi jaz vam želim, bodite povezani med seboj in si v tej slovenski cerkvi nabirajte moči za dušo in telo. Saj tako bomo enkrat vsi skupaj uživali večni mir s sestro Emo pri Bogu.

Še enkrat, Bog povrni za povabilo, za vso gostoljubnost in izredno topel sprejem. Nikoli vas ne bom pozabila, še posebno v molitvi. Dobrodošli ste letos v Sloveniji, kamor bo prišel, če bo božja volja, sveti oče in v Mariboru slovesno proglašil škofa A. M. Slomška za prvega slovenskega svetnika.

Poslavljjam se s Frančiškovim pozdravom: »Mir in dobro!« Ker se že bližajo velikonočni prazniki, vam vse sestre želimo, naj vas vstali Zveličar blagoslovi in napolni s svojo milostjo, da boste vedno delali dobro.

Prisrčno vas pozdravljamo, za vse hvaležno vdane sestre iz Slovenije.

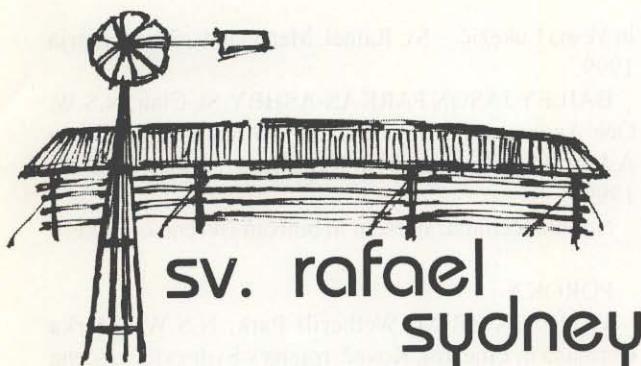

S. Maksimilijana s p. Metodom, p. Valerijanom in p. Janezom na stopnicah slov. cerkve v Kewju.

NAŠE PESNICE: Draga Gelt

S A Jok brez priče,
E brez solza;
B jok s skelečimi
E kapljami obupa ...
N Utripajo želje
 v velikosti
 hrepeneče toplice?
 Drhti srce,
 predramljeno
 iz mamljivega
 vrhinec praznine pekla;
 vzdrhti ob
 temiru upanja
 in se nemo
 srcu zaupa,
 kjer se
 ritem utripov,
 in večne
 topline melodija
 ujemata ...

Pesem Drage Gelt Nebesa, ki je izšla tudi v zbirki Vse poti, je v angleški verziji z naslovom Heaven, po avtorični zamisli oblikovala kot vprašaj, prišla v polfinale na Mednarodnem natjecanju poezije u Queenslandu. Pesem bo objavljena tudi u antologiji poezije Ogenj v srcu (Fire in the Heart), vsi podfinalisti natjecanja čakajo na razplet finalnega ocenjevanja. Rezultati bodo znani konec meseca.

*P. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02) 9637 7147 Fax: (02) 9682 7692*

VELIKA NOČ 1999 – Svet je tu velika noč – največji krščanski praznik. Vse rojake od blizu in daleč vabim, da poskrbe za lepo praznovanje. Prejem zakramentov za praznike je bila vedno navada v domovini. Čistili smo hiše in stanovanja, poskrbeli pa tudi za očiščenje srca in vesti. Če tega ni, ne moremo govoriti o krščanskem praznovanju. Vse, ki imajo priložnost za slovensko službo božjo v naših verskih središčih, vabim, da se je še posebej v tem svetem času udeležujejo. Druge, ki žive daleč stran, pa vabim, da se pridružijo krajevni cerkvi in dožive radost velike noči. Ena naših lepih velikonočnih pesmi – ki so tako edinstvene za naš narod – se začne z besedami: »Kristus je vstal, vstanimo tudi mi.« V tem je za nas bistvo velike noči.

BOGOSLUŽNI SPORED

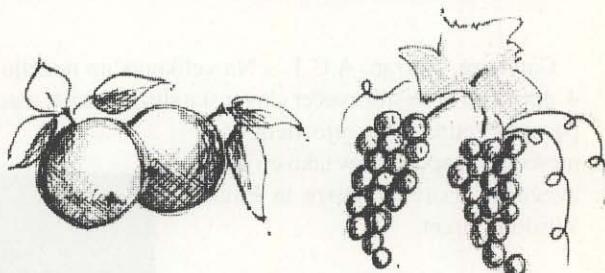
MERRYLANDS – Pri svetem Rafaelu bo na cvetno nedeljo, 28. marca ob pol desetih, na parkirišču ob dvorani blagoslov oljik in drugega zelenja, katerega prinesite s seboj. Nato gremo v procesiji v cerkev, prepevajoč pesem v čast Kristusa Kralja, kakor ga je pozdravljalo jeruzalemsko ljudstvo, ko je jezdil na osliču. V cerkvi bo sveta maša in dramatizirano branje pasijona po svetem Mateju. Bogoslužje te nedelje nam nudi močan kontrast. V prvem delu pozdravljam Kristusa kot zmagoslavnega kralja, v drugem pa slišimo zgodbo njegovega trpljenja.

Veliki četrtek, 1. april, je spomin Jezusove zadnje večerje in slovo od apostolov, s katerimi je praznoval judovsko veliko noč, ki jih je spominjala njihove rešitve

iz egiptovske sužnosti. Nato pa je postavil zakrament svetega rešnjega Telesa, ko je spremenil kruh v svoje telo in vino v svojo kri in s tem dal njim in nam samega sebe v duhovno hrano. Sveta maša zadnje večerje bo ob sedmih zvečer, nato sledi prenos Najsvetejšega na stranski oltar in molitvena ura za duhovnike in Cerkev.

Veliki petek, 2. april. To je dan Jezusove smrti na križu. Svetne maše ni, pač pa se deli sveto obhajilo. Začetek je ob treh popoldne. Obred vsebuje pasijon po sv. Janezu, češčenje križa, prošnje za vse stanove in sv. obhajilo. Nato se izpostavi Najsvetejše v božjem grobu. Prosim, da napišete na seznam pri cerkvenih vratih, kdaj bo vaša družina pred Najsvetejšim. Zvečer ob sedmih bo sveti križev pot.

Velika sobota, 3. april. Od devetih dalje bo prilika za molitev pri božjem grobu. Ob dveh popoldne bo blagoslov velikonočnih jedil. Ob sedmih zvečer je začetek

velikonočne vigilije: blagoslov ognja, velikonočne sveče, hvalnica Vstalemu – slavje Luči, branje sv. pisma, blagoslov krstne vode in obnovitev krstnih obljud, sledi slovesna maša, oglasi se aleluja in zvonovi. Blagoslov velikonočnih jedil.

Velikonočna nedelja, 4. april. Ob osmih zjutraj bo slovesno vstajenje, procesija, zahvalna pesem in slovesna maša. Ob desetih bo druga maša z ljudskim petjem velikonočnih pesmi. Na vigilijo in na veliko noč prepeva mešani zbor.

Velikonočni ponedeljek, 5. aprila, bosta sveti maši ob pol desetih dopoldan in ob šestih zvečer. Ob sedmih zvečer pa bo v dvorani tradicionalno pirhovanje ob zvokih ansambla The Masters. Priporočamo se za rezervacije najpozneje do opoldneva tega dne na telefon 9637 7147 ali na 9682 5478.

WOLONGONG-FIGTREE – Veliki petek, 2. aprila: opravilo tega dne ob sedmih zvečer: pasijon po sv. Janezu, prošnje za vse stanove, češčenje sv. križa, sv. obhajilo.

Velika sobota, 3. april. Ob šestih zvečer obredi velikonočne vigilije (kakor za Merrylands). Blagoslov velikonočnih jedil.

Bela nedelja, 11. aprila, in nato spet 25. aprila (ANZAC Day), redno vsako 2. in 4. nedeljo v mesecu ob petih popoldne, cerkev Vseh svetnikov, 136 Princess Highway, Figtree.

Surfers Paradise, Gold Coast - Velikonočna nedelja, 4. aprila ob pol osmih zvečer praznična služba božja. Cerkev Srca Jezusovega, Fairway Drive, Clear Island Waters (Merimac, Qld.). Prepevajo Hruški fantje.

Planinka Cornubia, Qld. – Velikonočni ponedeljek. Ob dveh popoldan bo velikonočna služba božja. Sledi koncert ansambla Hruški fantje.

Canberra, Garran, A.C.T. – Na velikonočno nedeljo, 4. aprila bo ob šestih zvečer slovenska služba božja, nato pa spet redna na tretjo nedeljo v mesecu, 18. aprila, prav tako ob šestih zvečer. Cerkev sv. Petra in Pavla, Wisdom Street.

Newcastle, bela nedelja, 11. aprila, ob ob šestih zvečer sveta maša v stolnici Srca Jezusovega, Hamilton. Po maši srečanje v dvorani. Nato pa spet v nedeljo, 30. maja, 29. avgusta in 31. oktobra.

Blagoslov velikonočnih jedil bo na veliko soboto ob dveh popoldne v Merrylandsu; v Figtreeju po vigilni maši, na veliko noč v Canberri in Surfers Paradiisu.

KRSTI

MATEJA DONNA MAREE LUKEŽIČ, Fairfield West, N.S.W. Oče Karl Anton Lukežič, mati Donna Montgomery. Botra sta bila Igor Poč

in Vesna Lukežič. – Sv. Rafael, Merrylands, 28. februarja 1999.

BAILEY JASON FARKAS-ASHBY, St. Clair, N.S.W. Oče Andre, mati Tanya Farkas. Botra sta bila Clinton Ashby in Stacey Payten. Sv. Rafael, Merrylands, 7. marca 1999.

Novokrščenima, staršem in botrom iskrene čestitke!

POROKA

VANESSA ZRIM, Wetherill Park, N.S.W. Hčerka Hermana in Eme, roj. Kovač, rojena v Sydneyju, krščena pri sv. Rafaelu, Merrylands – je poročila FRANCESCA RICCIO. Priči sta bila Annuncio in Mira Riccio. Župna cerkev sv. Gertrude, Smithfield, N.S.W., 6. februarja 1999.

Novoporočenima iskrene čestitke z željo za obilico božjega blagoslova na skupni življenjski poti!

POGREBI

V četrtek, 4. februarja 1999, je v Liverpoolu umrl ILIJA BADAVINAC, ki je bil rojen v Istri, 22. 7. 1925, in je bil poročen z Lidijo, roj. Rakar, ki je po rodu iz Trbeše v Istri. Poleg nje zapušča sina Ivana in hčerki Jožico in Mileno, hčerka Marica pa je pred leti tragično preminula. Ilija je bil pokopan na pokopališču v Liverpoolu.

Pilat obsodi Jezusa na smrt in si umije roke, Kržev pot v cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu

V soboto, 6. februarja 1999, je v bolnici v Canberri (prej Woden Valley Hospital), umrl PAVEL MOČNIK, ki je bil rojen v Mater Hospitalu v Sydneju, 4. 1. 1975, devet dni po ciklonu v Darwinu, od koder je družina pribegala v Sydney. Pavel je sin Ivana, ki je po rodu iz Idrije, in Ane, roj. Maver, ki je bila rojena v Idriji ob Bači. Pogrebna maša za Pavla je bila v krajevni cerkvi sv. Janeza Vianeja v Waraamangi, A.C.T., 10. 2. 1999.

Zahvala

Ob prerani izgubi dragega moža in očeta Jožeta Želeta, ki je umrl 19. januarja, se iskreno zahvaljujemo p. Valerijanu in p. Filipu, sorodnikom in mnogim prijateljem za obiske v bolnici, za udeležbo na pogrebu, izkazano sožalje, poklonjeno cvetje in darovane sv. maše. Iskrena hvala gospodinjam, ki so tako požrtvovalno poskrbele za sedmino po pogrebu, pevkam in pevcem za petje pri pogrebni sv. maši in pokopališču, Mariji in Jožetu Bedernjak, Marti in Stanetu Tomšič in Milki Stanič za vso pomoč in še mnogim za vse, kar ste dobrega storili v najtežjih dneh.

Naj bo pokojnemu Jožetu lahka zemlja, vam vsem pa naj Bog stotero povrne.

Hvaležna žalujoča žena Ivanka Žele s sinom Jožetom, njegovo ženo Brigitom in otroki

krščanska mati in žena in je redno obiskovala službo božjo v krajevni cerkvi, pa tudi k slovenski maši je vedno prišla, kadar je bila ta na sporedu in je dobila prevoz. Pogrebna maša je bila v cerkvi sv. Benedikta, Narrabundah, v sredo, 3. marca. Pokopana pa je bila na pokopališču Gungahlin, Mitchell, A.C.T., v grob pokojnega moža Ivana.

V nedeljo, 28. februarja 1999, je na svojem domu v Werringtonu, N.S.W. umrl MIHAEL ŽOHAR, sin Jožeta, ki je po rodu od Sv. Jurija na Goričkem (Prekmurje) in Mire, roj. Klančar v Ljubljani. Pokojni Mihael je bil rojen 31. 7. 1975 v Sydneju. Po poklicu je bil bolničar, zaposlen v bolnici v Ryde. Dan pogreba za pokojnega Mihaela še ni bil določen, ko sem moral poslati podatke za marčno številko Misli.

Isti dan, v nedeljo, 28. februarja 1999, je v Ballina Nursing Home, Pennant Hills, N.S.W., umrl ANTON ŠTUKELJ, ki je z družino 42 let živel v Artarmonu, N.S.W. Rodil se je 26. 3. 1921 v vasi Osojnik v župniji Semič. Bil je sin Antona in Ane, roj. Konda. Dne 30. 8. 1958 se je v Paddingtonu poročil z Marijo Skala, ki je po rodu iz vasi Sodji vrh pri Semiču. Pokojni Anton je bil zaposlen v Coomi pri gradnji hidroelektrarne kot gradbeni delovodja. Pozneje pa sedemnajst let v sydneyjskem pristanišču. Zadnjih deset mesecev je bil v imenovanem domu in je veliko trpel. Pogrebna maša za Antonom je bila pri sv. Rafaelu v Merrylandsu v petek, 5. marca, nato pa smo ga spremili na njegovih zadnjih poti na pokopališče Northern Suburbs. Pokojnik zapušča poleg žene Marije še sina Johna, 32 let, in hčerko Gweny, 29 let. V domovini pa še sestri Tončko in Micko ter polsestro Ivano.

Naše iskreno sožalje sorodnikom imenovanih pokojnikov. Naj jim Bog nadomesti izgubo svojcev z drugimi darovi njegove ljubezni!

pater Valerijan

Pokopan pa je bil na pokopališču Woden, v grob stare mame, ki je umrla pred leti, takoj ko je prispela v Avstralijo na obisk k sinu Ivanu.

V soboto, 27. februarja 1999, je v Canberri, na domu hčerke Dore Calvo, Duffy, A.C.T., umrla FRANČIŠKA KAVČIČ, roj. Čarman. Rojena je bila 2. 10. 1910 pri Sv. Ani nad Tržičem. Poročena je bila z Ivanom Kavčičem, ki je po rodu iz Reteč pri Škofji Loki in je umrl v Canberri leta 1992. Ivan in Frančiška sta se poročila v Avstraliji in sta sem prišla s hčerko Doro na ladji Portea. Najprej so nekaj časa živeli v Bonegili, nato v Queanbeyanu in nazadnje v Narrabundah, A.C.T. Pokojnica je bila verna

*Starost zame ni ječa,
v katero je človek zaprt,
temveč balkon,
s katerega lahko dalje vidi.*

Marie Luise Kaschnitz

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. V SLOVENIJI - Prvi obisk papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji maja 1996 je mnogim ostal v lepem spominu. Tudi rojaki iz Avstralije so se udeležili srečanj z njim v Ljubljani, Postojni in Mariboru. Že takrat smo upali, da bo svetniški škof Anton Martin Slomšek prištet k blaženim, vendar se to ni zgodilo. Sveti oče pa je v Mariboru posebej poudaril, da

Papež Janez Pavel II. na obisku v Sloveniji maja 1996

je že priznal junaške kreposti mariborskega škofa Slomška in da je pot za njegovo skorajšnjo razglasitev za blaženega odprta. Postopek je bil uradno zaključen 3. julija lani, ko je bil v Vatikanu izdan odlok o uradnem priznanju čudeža na priprošnjo božjega služabnika škofa Antona Martina Slomška. Teden dni zatem so škofje svetega očeta povabili, naj znova obišče Slovenijo in v

Mariboru opravi slovesno razglasitev. Sledili so meseci ugibanj in negotovosti. Zdaj pa je že gotovo, da bo papež spet med nami. Tiskovni urad Svetega sedeža je 15. februarja potrdil, da bo papež Janez Pavel II. obiskal Maribor na Baragovo nedeljo, 19. septembra letos. Obisk ne bo pastoralni ne državni, ampak vezan le na slovesno bogoslužje, pri katerem bo papež škofa Slomška razglasil za blaženega. To se bo zgodilo dopoldne na travniku pri Betnavskem gradu pod Pohorjem blizu letališča. Temu bo sledila običajna nedeljska opoldanska molitev Angelus Domini. Po kosilu v škofijskem dvorcu in krajišem počitku bo sveti oče odšel na letališče, od koder se bo po dogovorjenem državnškem protokolu poslovil in vrnil v Rim. Geslo tokratnih priprav na papežev obisk v Sloveniji bodo Slomškove besede: Sveta vera bodi vam luč!

T. G.

TEMNA STRAN MESECA - Od 26. novembra do konca januarja 1999 je bila v Cekinovem gradu v ljubljanskem Tivoliju oz. v Muzeju novejše zgodovine na ogled razstava s pomenljivim naslovom *Temna stran meseca - kratka zgodovina totalitarizma v Sloveniji 1945 - 1990*.

Avtorji in sodelavci razstave, ki so se odzvali na pobudo pisatelja Draga Jančarja, posvečajo svoje delo »vsem žrtvam komunistične diktature in njenega totalitarnega sistema v Sloveniji, imenovanim in neimenovanim, znanim in neznanim, v čast živim in v spomin mrtvih,« kot so zapisali v katalog razstave. Za vse tiste, ki še dvomijo in si postavljajo vprašanje, ali smo res še ne dolgo tega živelji v totalitarnem režimu, so pri Novi reviji izdali tudi obsežen zbornik z naslovom *Temna stran meseca* (860 strani, od tega 460 strani fotografij in dokumentov). Pri vsem tem pa »ne gre samo za preteklost, ampak predvsem za prihodnost. V koncentracijskem taborišču Dachau v Nemčiji stoji napis: Narod, ki ne pozna svoje preteklosti, je obsojen, da jo bo ponovil. Tudi pred nekaj manj kot 2000 leti so zapisane besede o tem vprašanju: ... gledajo, pa ne vidijo, in poslušajo, pa ne doumejo«, je dejal pisatelj Drago Jančar.

M. P.

SKLADATELJ, ORGANIST IN AKADEMIK PRIMOŽ RAMOVŠ je umrl v Ljubljani 10. januarja v 78. letu starosti. Velja za enega najbolj znanih in cenjenih slovenskih skladateljev z izjemnim in vsestranskim opusom. Znan je bil tudi kot organist, še posebej po improvizacijah na orglah. Poleg nastopov v koncertnih dvoranah in evropskih katedralah je več kot pol stoletja ob nedeljah igral v ljubljanski stolnici, pri uršulinkah in frančiškanih. Bil je redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, pred kratkim pa je od papeža Janeza Pavla II. prejel tudi priznanje - Red sv. Gregorja Velikega.

T. G.

PRVI SPORAZUM MED DRŽAVO IN CERKVIJO

– Na skupni seji vladne komisije R Slovenije in komisije Slovenske škofovske konference sta vodja cerkvene komisije dr. Anton Stres in vodja vladne komisije, minister za pravosodje Tomaž Marušič, 1. februarja podpisala dokument, ki ga vladna stran označuje kot »soglasje«, cerkvena pa tudi kot »sporazum« obeh komisij o ureditvi odnosov med državo in Cerkvio v Sloveniji. Dokument naj bi bil pravna podlaga za morebitno sklenitev delnega meddržavnega sporazuma med Slovenijo in Svetim sedežem.

Nedelja

PODELITEV PREŠERNOVIH NAGRAD – Na predvečer Slovenskega kulturnega praznika so v Cankarjevem domu v Ljubljani predstavili letošnje Prešernove nagrajence in jim podelili nagrade. Prešernovo nagrado sta za življenjsko delo prejela skladatelj Alojz Srebotnjak in pesnik Tomaž Šalamun. Srebotnjak je znan tudi po uglasbitvah Kosovelovih pesmi, Šalamun pa velja za enega najvidnejših predstavnikov modernistične poezije. Nagrado Prešernovega sklada pa so prejeli avtorja animiranega filma Zvonko Čoh in Milan Erič, baritonist Marko Fink s pianistko Natašo Valant, Komorni orkester Slovenske filharmonije, slikar Živko Marušič, pisatelj Jani Virk in filmski ustvarjalec Andrej Zdravič. Slovesni govor je imela scenografska in režiserka Meta Hočevar.

T. G.

NOVA REDOVNA SKUPNOST – Redovna skupnost sester dominikank sv. Katarine Sienske se je po petinštiridesetih letih znova naselila v Sloveniji. Prišle so iz Italije, po rodu pa so iz Istre. Čeprav so pri nas že pol leta, so blagoslovitev prve redovne hiše v Piranu opravile šele pred kratkim. Sestre bodo skrbela za piransko cerkev Marije Snežne, poleg tega se bodo posvečale skrbi za uboge in ostarele. Že zdaj pa poučujejo verouk v župniji sv. Lucije in v Bujah na hrvaški strani.

T. G.

Piranska cerkev

OBČINA SEMIČ in Kulturno društvo Orel sta konec meseca februarja v spomin na rojaka organizirala Krakarjeve dneve. Pred nekaj leti umrli pesnik, prevajalec in literarni zgodovinar Lojze Krakar se je namreč rodil 21. februarja leta 1926 v Semiču. Že nekaj dni pred pesnikovim rojstnim dnem je v kulturnem domu nastopila domača folklorna skupina Semiška ohjet in vokalna skupina Lan iz Metlike. Dan zatem so ob spremljavi kitare pripravili recital Krakarjevih pesmi. Prebirali pa so tudi Pesmi štirih: Kajetana Koviča, Janeza Menarta, Toneta

Pavčka in Cirila Zlobca. Teden dni zatem so v galerijskem prostoru semiškega muzeja odprli razstavo Klavdija Tutte.

ZAČEL SE JE POSTNI ČAS, ki bogato zaznamuje bogoslužje v naših cerkvah. Zadnja leta pa odmeva tudi v slovenskem kulturnem prostoru. Že v prvih dneh posta so v nekaterih galerijah odprli razstave križevih potov. Posebnost letošnjega posta bo predstava Škojeloške pasijonske procesije, ki so jo Škojeločani in prebivalci okoliških vasi uprizorjali v prvi polovici osemnajstega stoletja. Že lansko leto so se v mestu odločili, da obnovijo to staro navado in znova odigrajo srednjeveško igro o Jezusovem trpljenju, ki jo je napisal kapucin oče Romuald.

T. G.

ŠTEVILKE O STANJU V CERKVI - Letošnja druga številka Sporočila slovenskih škofij prinaša podatke o številčnem stanju v škofijah oz. statistiko Cerkve na Slovenskem, kakršna je bila 1. januarja 1999.

Koprska škofija ima 175 duhovnikov: 124 jih deluje v dušnem pastirstvu, 22 je upokojenih, šest se jih posveča delu med našimi izseljenci, šest jih deluje na ozemlju ljubljanske nadškofije, pet na ordinariatu v Kopru, po trije pa v Malem semenšču, misijonih, uredništvu revije

Ognjišče in na študiju v Rimu. Poleg škofijskih duhovnikov deluje v škofiji še 26 redovnikov in 88 redovnic. Koprska škofija ima petnajst bogoslovcev in tri malosemeničnike.

Ljubljanska škofija ima 383 duhovnikov. Med njimi jih je 34 začasno v tujini (študij ali pastoralno delo med izseljenci), zraven pa je še 46 duhovnikov, ki redno delujejo v tujini. Na ozemlju ljubljanske nadškofije deluje še 181 redovnikov in 12 duhovnikov iz drugih dveh slovenskih škofij. Nadškofija ima 305 župnij in eno pastoralno - bolniško. Od tega jih ima 260 svojega duhovnika, 45 pa jih je v soupravi. Nadškofija ima letos 51 bogoslovcev in dva malosemeničnika.

Mariborska škofija ima 329 duhovnikov. Na ozemlju škofije deluje s pastoralnim dekreтом še 74 redovnikov. Vseh bogoslovcev je 45, malosemeničnikov pa je 30.

Za primerjavo še podatek, da je v katoliški Cerkvi trenutno 1.070.000 posvečenih oseb. Od teh je 140.687 redovnih duhovnikov, 58.210 pa redovnih neduhovnikov. Največ je redovnic - 819.000, od tega 58.210 stroge klavzure. Inštitutov papeškega prava je 1582 (242 moških in 1340 ženskih), okrog 1800 inštitutov pa je škofijskega prava.

M. P.

NAŠE NABIRKE

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA ZA NAŠE MISLI

\$100.- Anka in Toni Brožič; **\$85.-** Vinko Čoper; **\$40.-** Jože Štemberger, Maria Martin; **\$35.-** Astrid Bernes, Emilija Kuzma, družina Rede; **\$25.-** Zinka in Janez Škraba, Jožica Gerden, Ema Kowalski, Jože Topolovec, Nadia Peters, Danilo Gašperin; **\$20.-** Janez Rutar, Janez Klemenčič, Marija Gomboc, Marta in Roman Zrim, Vekoslav Rutar; **\$15.-** Vinko Prinčič, Eva Wayon, Davorina Gustinčič, Valerija Pančur, Milka Medica, Marija Borosak, Ida Sedevič, Lojze Kovačič, Rezka Smolič, Stanislav Ogrizek; **\$10.-** Anica Korošec, Maria Novak, Jožef Klement, Janko Majnik, Janez Primožič, Katie Dodig, Ivan Stanjko, Vera Kenda, Jože Konda, Ivan Truden, Marija Grl, Majda Brožič, Frank Šabec, Ferdo Godler, Ivanka Smrdel, Alojz Seljak, John Cugmeister, Frances Truden, Elizabeth Kovacic, Katarina Hvalica, Anton Cevec, Marija Danko, Dušan Jenko, družina Krušec; **\$5.-** Milan Čeligoj, Stanislav Bec, Vida Kozelj, Angela Lečnik, Ivan Damis, Danica Sustar, Rozika Pless,

Marica Bitežnik, Irena Ivetič, Ivan Denša, Vera Može, Franc Janežič, Andrej Pichler, Ivan Stanič, Zofija Brkovec, Zora Pace, Anton Šajn, Barbara Forte, Marica Uršič, Ivanka Kontelj, Štefan Baligač, Lojze Furlan, John Mihič, Italo Bacchetti, Franc Križman, Anica Rezelj, Angela Dajnko, Luka Korče, Miro Bole, Frank Plesničar, Ivanka Dekleva, Marija Dolenc, Jože Zorman, Evgen Benc, Nikolaj Bric, Paula Udovic, Milan Kavč, Majda Guštin, Silva Jenko, Marija Grum, Ivan Lapuh.

ZA LAČNE SIROTE MATERE TEREZIJE

\$570.- namesto cvetja na grob Janezu Smoliču; **\$20.-** Frank Šabec.

ZA DOM POČITKA MATERE ROMANE

\$1.594.- namesto cvetja na grob sestri Emi

ZA SPOMENIK PATRA BAZILIJA

\$30.- A. Šabec.

VSEM DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

Pisma o slovenščini našim rojakom v Avstraliji, IX.

Mirko Mahnič

Nič nisem vedel – čeprav bi rad – kako moji avstralski rojaki spremljajo to moje pisanje. Pred tedni pa sem le dobil prijazno pismo gospoda Lojza Kereca s sporočilom, da rad prebira ta moja nepopolna premisljevanja o slovenskem jeziku in govoru. Zelo sem bil pisma vesel, zahvaljujem se mu zarj in ga lepo pozdravljam.

Ponovimo najprej v prvo: življenje nam narekuje vrsto različnih vsebin govorjenja – od vzdihov, smeha in joka, pozdravov, čestitanj, tja do glasnega branja, pogovarjanja in javnega govora. Ponovimo v drugo: pazimo kaj, kje, kdaj, komu in kako govorimo. In ponovimo v tretje: pazimo na pomembnost in jasnost vsebine, na primerno dolžino in porabno glasnost našega govorjenja in še na marsikaj, o čemer je doslej tekla naša beseda.

Zadnjič smo ves čas porabili za pogovor o branju; danes poskušajmo na kratko, a čimveč premisliti o **govoru pred poslušalci**. Vsakdo mora kdaj izreči kak govorček, zato ne bo odveč kakšna misel o tem.

Na govorniškem tečaju, ki so se ga udeleževali mladi izobraženci in izobraženke – vsi so morali tudi nastopati – smo se pogovarjali o govornikovi drži, o izrazu obraza (o mimiki), o kretnjah, o vrednosti vsebine, o učinkovitosti podanih misli, o razumljivosti in razločnosti, o primerni glasnosti, no, tudi o tremi. Govori so bili različni: strokovni (npr. o varstvu narave), priložnostni (pogrebni, jubilejni), družabno zabavni, spominski, ideološki, vzgojni, pravni, politični. Pri tem smo si tako tečajniki kot predavatelj izmenjaval opazovanja, pripombe, ocene.

Naj navedem nekatere, ki sem si jih zapisal:

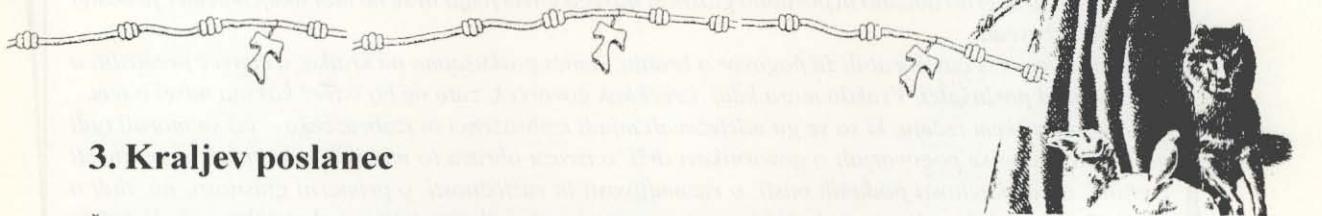
govornica kar naprej trga govor z neartikuliranim stokanjem eee... eee...; govornik nastopa tekoče, a prehitro; dolgi stavki ji povzročajo dihalne težave in zmanjšujejo preglednost; trema je razdrila ves govor; dela prevelike pavze med stavki, celo med besedami; menca z nogami, kremži obraz, v zadregi mežika; tudi ta govornik stoka eee...; ne ve, kaj bi z rokami, ima jih stalno prekrižane na trebuhi in govoru preveč "po domače"; privlačna tema, preprosto, prisrčno govorjenje, čutimo prijazno razmerje do poslušalcev; govor napeto, zanimivo, priteguje uho in oči; razpravlja o zanimivih rečeh, izvedba pa je manj zanimiva; tečajnica učinkuje z očmi, topla je, prijazna, sproščena, razumna, privlačnega obnašanja, noge so mirne, lepo postavljene; resna razprava, zato bi nujno morala biti v knjižni izreki; reven, obrabljen besedni zaklad, medlo oblikovanje misli (stavkov); zna ustvariti stik s poslušalcu; sijajen hudomušni govor o upokojenem balinarju – govor za prijateljsko družbo – samozavesten nastop, a preveč gibanja z glavo in s celim telesom; takoj za tem govornik, ki izžareva zbranost in mir; prevečkrat uporablja isto besedo, posebno "pač" in "v bistvu"; črek, mlatenje prazne slame; dobra ideja, dobri poudarki, a škoda, ker bere; pri govornici ni bilo opaziti trem, zato ne, ker se je, kot pove, dobro pripravila, večkrat govor povedala očetu in mami, a s sramežljivim nasmehom priznala, da je vzela pomirjevalo; preveč monotono in brez razgibanosti (dinamike); dobra izraba časa, hitrosti ter moči in višine glasu; znal je sarkastično obarvati stavek; duhovit, samozavesten nastop; govor o mami: suh, hladen, niti malo prisrčen; šaljiv nagovor v narečju – vžgal je; presladko, masleno govorjenje, ponarejen glas, spakljivo posnema neko napovedovalko; občutek, kot da govori neki urednik, neki matičar, a lep zaključek, žal pa veliko slovničnih napak; dobro, natančno izrekovanje, lepa pomoč rok, zelo prepričljivo; preveč mašil, predloge s, z in v izrekuje posebej, ne zvezano s pripadajočo besedo; vzbuja simpatije in zaupanje, verjamemo mu; ni uvoda, ni jedra, ni zaključka – ena sama razvlečenost; prijeten konec govora: miren pogled po občinstvu in nasmeh; neizrazito – na koncu se vprašaš, kaj je povedal; dober stik s poslušalcu; lepe misli, a zaradi trem brez učinka; še in še bi jo poslušali, ni bilo občutka za čas; šarmantan, prijazen nastop, prikupen pogled, določno govorljive roke; sprašujemo se, kaj je pravzaprav hotel povedati; izumetničeno, učenjakarsko, tuja beseda za tujo besedo – kako je zapisal pisatelj Pavle Zidar: "Začarani smo z besedo, sredi katere je sedmero ničev in ki je razglašena do amena"; zakaj zapleteno, če je boljše preprosto.

Kaj pa prihodnjič? O pogovarjanju.

Sveti Frančišek Asiški

Marija Kmetova

7

3. Kraljev poslanec

Škrjanček se je dvignil. Druga pri drugi so ždele zelene bilke in čakale sonca. Rože so še dremale v popju, mravljive so bile skrite za rumeno prstjo, pajčevine so bile kakor biserne tenčice, belili so se kamenčki na stezah, sivele so rebri.

Frančišek je stopal navkreber.

Oguljen plašč, ki mu ga je bil podaril škofov vrtnar, je pokrival njegovo slabotno telo, oči so gorele, globoko je sopal v jutranji zrak. Obstal je, ko je bil prispev skozi mestna vrata in je bilo mesto Assisi vse sivo za njim. Navzgor je uprl pogled, nasmehnil se je škrjančku, zamahnil z roko v pozdrav svobodnim višinam.

"Zdaj sem čisto sam in nimam ničesar več," je vzklknil.

Daleč pod njim so se belile hiše in hišice, kakor kamenčki so se dvigale izmed oljik. Proti mestu Gubbio se je odpravil Frančišek, da obišče prijatelja; veselo in neskončno svobodno mu je bilo v srcu, pričel je peti kar vse, česar se je spomnil. In menil je, da poje vsa priroda z njim.

"Kdo je?" je iznenada udaril glas iz grmovja in roparji so stali pred njim, kakor bi jih bila vrgla zemlja iz sebe.

"Poslanec mogočnega kralja sem," je odvrnil Frančišek in se ni prav nič prestrašil.

"A kaj vas to briga?" je dostavil in hotel iti mimo.

Roparji so se zakrohotali, planili na Frančiška, mu strgali plašč z ramen, ga zakotalili v jarek, kjer je bil še sneg, in odhajajoč zavpili za njim:

"Tu imaš, ti trapasti poslanec!"

Frančišku se je zmedlo, zboleli so ga udarci in ves obtolčen se je počasi in s težavo splazil iz jarka. A ko se je otepjal snega in listja in vejjeva, se mu je spet povrnila

dobra volja.

"Hvala Ti, Kristus, tudi za to," je dejal, "to še ni nič v primeri z vsem onim, kar si Ti, ki si najvišji Gospod, prestal zame."

In odpravil se je dalje in je spet pel, dokler ni prišel do nekega benediktinskega samostana, kjer je bil že tako utrujen in lačen, da ni mogel nič več dalje.

"Tu poprosim, če me bodo marali," je sklenil. Nezaupno so ga ogledovali benediktinci, nič kaj povšeč se jim ni zdel čudoviti potnik in prav neradi so mu dovolili, da je stopil v samostan. Ondi je pomagal v kuhinji, a ker mu niso dali ničesar, da bi se bil vsaj preoblekel, je odšel čez nekaj dni in dospel – še vedno vesel in dobre volje – v Gubbio, kjer mu je podaril prijatelj tako oblačilo, kakršnega si je bil Frančišek želel: obleko ondotnih kmetov in pastirjev: kratko haljo, usnjat pas, čevlje in palico.

Tako preoblečen je spet krenil nazaj proti Sv. Damijanu. Prišel je mimo bolnišnice gobavcev. Spet je ostal nekaj dni pri njih, jim stregel, jih tolažil in jim pomagal na telesu in duši. Zakaj, dobra volja ga ni zapustila; veselo je kramljal z bolniki, z dovtipi in otroškim smehom jim je preganjal mučne in težke noči, govoril jim je o ranah Kristusovih in o veselju v nebesih. Kakor resnični angel iz nebes je hodil med njimi, in če je bil kak gobavec prav posebno neznosen, se je pomudil še dlje časa pri njem in se pokoril njegovim muham, da je slednjic obvladal vse. Velika žalost je stopila mednje, ko se je nekega dne odločil Frančišek, da pojde k cerkvici sv. Damijana izpolnit oblubo in zidat hišo božjo.

4. Zidar hiše božje

Stari duhovnik pri Sv. Damijanu se je začudil, ko je zagledal mladeniča, in še v taki obleki, in je dejal:

“Kaj ste spet tukaj in kakšna bo zdaj Vaša pot? Ali se povrnete domov in prosite očeta odpuščanja?”

Frančišek se je sklonil in poljubil duhovniku roko.
“Ne, gospod,” je odvrnil, “cerkvico sem prišel popraviti.
Pa ne vem, odkod bi dobil sredstev za to delo.”

Tudi duhovnik, ki je bil sam reven in zapuščen, ni vedel, kako priti do denarja, in sem in tja sta ugibala s Frančiškom, dokler ni dejal Frančišek in plosknil z rokami:

“Takole bo: pojdem v Assisi in povem ljudem, kaj bi rad.”

“Nikar,” je dejal duhovnik, “ljudje Vam ne bodo prijazni; in oče – kaj bo Vaš oče?”

Frančišek je zamahnil z roko in pokazal po ravnini:

“Ali vidite vse to polje in bilke in trave in mravlje in ptice? Bog skrbi zanje! Vanj zaupam, pomagal mi bo.”

In se je okrenil in odšel, duhovnik pa je vzljubil mladeniča, ki je tako zvesto zaupal v božjo pomoč, in ga je blagoslovil.

Popoldne je bilo. Ljudje so posedali na stopnicah pred hišami in se nenadoma zgenili, ko so zagledali popotnega človeka.

“Puščavnik je,” je dejala ženica; že jo je prekinil mož, ki se je ostreje zazrl v puščavnika:

“Bernardonov je. Seveda, vidiš – Francesco je!”

Kakor bi udaril mednje, so vsi poskočili in stekli proti Frančišku, otroci so se mu smeiali, nekateri meščani so kazali s prstom na čelo in se muzali.

Frančiškovo lice se ni zmračilo. Obstal je, se ozrl po ljudeh z radostnim pogledom in dejal:

“Ljudje božji, cerkvico sv. Damijana moram popraviti. Pomagajte mi. Kdor mi da en kamen, bo poplačan enkrat, kdor mi podari dva kamna, bo prejel dvojno plačilo, kdor mi da tri kamne, bo dobil trikratno plačilo.”

“Kaj govorit?” je šlo od ust do ust, “kaj se mu je v resnici zmešalo?”

“Nič se mu ne meša, “je odvrnil nekdo, “poglejte ga, kakor otrok je ves vesel in zares misli, kar govorit.”

“Resnično,” so povzeli nekateri, “Francesco Bernardone se je popolnoma preokrenil. Glas božji gre iz njegovih ust.”

“Bo tako, zares,” so pritrjevali tudi drugi, “resno misli. Ugodimo njegovi prošnji.”

In Frančišek je hodil iz ulice v ulico, radostno se je Misli, marec 1999

oziral v ljudi; s solzami v očeh so gledali za njim, kako je nosil težko kamenje, in v dno srca se jim je zasmilil.

“Tak slaboten revček je, glejte, in tako težko nosi! Bog mu pomaga!”

In Frančišek je bil nanosil kamenja k cerkvici sv. Damijana. Pričel je zidati.

“Dobro, da sem bil že v prejnjih letih pomagal zidati mestno obzidje, ko smo se pripravljali na vojno,” je mislil. “A tedaj sem zidal, da postanem vitez; zdaj, o zdaj iz ljubezni do Tebe, Jezus, da ne boš v taki razdrapani hišici!”

Duhovnik od Sv. Damijana se ni mogel načuditi Frančišku. Ker je bil star, mu ni mogel pomagati, a vsaj nekaj je hotel storiti: skrbno je premisljal, kako bi mu dal kaj priboljška pri jedi. “Revček, saj vem, kako trda mu gre. Česa je bil prej vajen, moj Bog! Taka hiša, kakršna je Bernardonova – in še Francesco, tak razvajenec!”

Frančišek je bil izpočetka vesel in dobro mu je dela skrb duhovnikova. A polagoma so prihajale vse drugačne misli:

“Da bi imel priboljške? Kaj pa

Kristus? Kdo je zanj skrbel? In meni, ki sem Njegov hlapec, naj bi se godilo bolje kakor Njemu, ki je moj Gospod? Nič ne bo. Drugače mora biti zdaj.”

In je povedal duhovniku, da bo odslej sam skrbel za svojo prehrano.

“Pa kako, za božjo voljo!” je vzkliknil starček.

“Kako? Od hiše do hiše pojdem.”

Duhovnik se je začudil in razprostril roke.

“Pa menda vendor ne,” je dejal čez nekaj hipov, “kaj bodo pa ljudje rekli! In tudi – ne boste zmogli.”

“Lepo prosim, tako bo najbolj prav,” je odvrnil Frančišek, duhovnik pa ga je prijel za roko:

“Francesco, Gospod je z Vami!”

Prekrižal ga je in se zamislil v pota božja.

P. Bazilij

TONČEK IZ POTOKA

Mladinska povest

Riše: Zorka Černjak

»Midva bova pogrebca, zajec pa mrlič,« je pojasnil in že sta hitela čez travnik. Spotoma je Tonček napodil krave z roba in tekel po desko, na katero se je slučajno domisliš. Ležala je na bregu potoka: gotovo jo je ob kakem nalivu prinesla voda od Bog si ga vedi kod.

Kar tale krtina naj bo grobek,« je povedal in že sta kopala z Nežiko v rahlo zemljo.

Nato sta zbezala s palicama zajca na desko in ga pobožno nesla preko travnika na »pokopališče«.

»Bingale, bongale, v jam'co zvoni,
štirje ga nesejo, eden pa spi...
Bingale, bongale...«

In spet od začetka, da se je razlegalo po vsej dolini. Nekje daleč v gozdu se je oglasil Lojz in ju zategnjeno oponašal.

»Bingale, bongale...«

Prinesla sta »mrlička« do jame, kjer je Nežika glasno zavezala. Tonček pa je porinil zajca v grobek in začel s pokopom. Pomagala mu je tudi sestra in končno je bila v travi spet samo krtina, le nekoliko večja od prejšnje.

Sonce se je nagnilo za hrib in krave so začele mukati ter siliti domov. Otroka sta jih pognala preko lesenega mostiča in po cesti proti domu. Kmalu sta sedela za mizo pri soku, kjer je začel Tonček hujskati hlapca, naj vpraša sestro, kako je lovila zajca.

Saj je pri obljadi, da ne bo nikomur povedal popoldanskega dogodka, držal v žepu figo. Bil je prepričan, da figura drži bolj kot pa obljava.

»Spet bova dobila Kati na glavo,« je šepnila Nežika bratcu in jezno pogledala proti cesti. Tonček je bil koj pokonci in v ognju. »nak, te cmerikavdre pa ne maram!«

Po kolovozu se je izza ovinka primajal domači voz. Hlapec Martinek je imel vajeti v rokah, ob njem je sedel Janez, zadaj cela gruča. Namenjeni so bili na njivo, ki so

ji rekli Pod trebežem. Med delavci je bil tudi Klamovčev Tone, ki je hodil h kmetom na dnino in se je zlasti pri Pintarčkih kaj rad mudil. A vedno ti je privlekel s seboj svojo Kati, ki je za vsako malenkost bruhnila v jok in se je ni smel nihče dotakniti. Še maček ni smel zazehati: dekletec je takoj zajokalo, da ji je muc pokazal jezik...

»Vidiš ga, možak že vstaja na vozu,« se je na tihem jezil Tonček.

Klamovec je res počasi in zategnjeno povedal vozniku: »Počakaj malo, počakaj! Bom Kati odložil.«

»Eeee!«

In dninar Tone je skočil z voza ter postavil na tla svojo jokavo hčerko. Nato jo je peljal čez mostič na pašnik. »Tako, vidiš! Zdaj se boš pa s Tončkom in Nežiko igrala! Zvečer pa le pridi ž njima domov,« ji je povedal, kakor je znal le on. Zaradi njegove govorice so se mu vsi smeiali, komaj je odprl usta.

Kati je že spreminjača obrazek, kot bi jedla kislo repo, kajti Tonček se ji je za atovim hrbtom zapačil, da so mu oči stopile iz jamic. Klamovcu se ni upal reči, naj vzame Kati rajši s seboj. Nežika pa je bila tudi tiho kot miš.

Dninar Tone je zlezel na voz, hlapec je pognal – in trije otroci so ostali sami.

»Kati! Kaj pa če krava zbezljata?« jo je hotel Tonček postrašiti in dekletce je bilo z jokom že čisto na koncu. Toda danes je še nekam vzdržalo. A vseeno se je zdelo pastirčku bolje, da pusti za enkrat Kati pri miru: voz je bil še preblizu in ako bi se že zdaj začela dreti, bi bil Klamovec hud.

Nato je nekaj časa drežnjala vanjo Nežika, a je tudi ona ni mogla premakniti s tira. Kati je stala na mestu, vrtela med prsti rob predpasnika in gledala v tla. Šele čez dolgo časa je spravila iz sebe: »Ata so rekli, da se igrajmo!«

Potem je bilo zopet vse tiho...

Hm! Zdaj se pa igray s tako cmerikavo punčaro! Saj še Neža, ki je deklica, ne ve, kaj bi z njo. Tončka je prijelo, da bi Kati posadil na Lisko, ki je ležala v bližini. Potem bi žival brenil v stegno, da bi vstala... Pa saj bi gotovo slišali Katin jok prav do voza, ki se je majal v hrib proti njivi.

»Ata so rekli, da se igraymo,« je trmasto in že skoraj v solzah ponovilo dekletce.

Zopet so vsi trije molčali in se je namesto njih oglasila Ruda z zateglim: »Muuuu!«

Končno se je navihanemu pastirju le posvetilo: »No, pa se dajmo! Pojdimo se pogrebce!«

Nežika je nezaupno pogledala, kaj to pomeni, brat pa

je že iskal tri klinčke. Dal je vsaki enega, a zadnjega je obdržal sam.

»Mi smo pogrebci in klinčki mrlički. Tale krtina bo moj grobek, onale Nežin, tegale pa dobiš ti, Kati!« In pokazal ji je krtino, kjer sta z Nežo prejšnji teden zakopala nesrečnega zajca.

Neža je komaj zadrževala smeh; kar hitro je pokazala hrbet ter počenila k svoji krtini. Ko je Kati stopila k svoji, se je začel Tonček spet na vse grlo dreti:

»Bingale, bongale, v jam'co zvoni,

štirje ga nesejo, eden pa spi...«

Nežika je potegnila za njim in končno je tudi Kati boječe odprla usta.

»Bingale, bongale, v jam'co zvoni...«

»No, klenkanja je dovolj! Zdaj pa mrličkom skopajmo grobke!« je resno ukazal Tonček. Prvi je začel počasi kopati v mehko prst in škiliti na Kati, ki je gledala Nežiko in jo posnemala.

Da, tudi Kati je kopala grobek svojemu »mrličku«. Toda nenadoma je postal pod prsti takо čudno... In potem je zasmrdelo, da je takoj prenehala z delom. Nesla je roke pod nos, nato pa bruhnila v strašanski jok, ki bi Nežinega tistikrat daleč prekosil.

»Ata, ata!«

Že je tekla z rokami od sebe prek pašnika naravnost na kolovoz in po njem proti njivi Pod trebežem.

Tonček in Nežika – ta je bila vesela, da se ni edina ujela na zajca – sta obsedela v travi in se smejal, ker sta se tako lepo odkrižala cmerikave Kati. Voz je bil tudi predaleč, da bi Katin oče prilomastil nazaj. Le malo sta se bala, kaj bo zvečer, kajti Klamovec je Tončku že večkrat navil uro.

Katre pa le ni bilo nikoli več k njima na pašo in to je bilo več vredno kot ne vem kaj!

OB BISTREM POTOKU JE MLIN, JAZ SEM PA MLINARJEV SIN...

Drugo leto je stiški učitelj zopet odkimal z glavo, ko je oče pripeljal otroka v šolo. Še nič se nista potegnila. A da bi take pritlikavce jemal... Le kam pridemo!

»Saj bi ju moral spremljati v Potok, da se ne bi zgubila,« se je smejal šomašter Kovač.

In sta bila zopet za leto dni prosta. Tončku se je zdelo sicer kar zamalo. Končno pa nič ne de! Tudi doma je mnogo opravkov.

Dečko se je kaj rad vrtel v delavnici ob hlevu, kjer je imel oče stružnico in vse mogoče mizarsko orodje. Saj je prav potoški Miha z rajnim očetom ves mlin prenovil, tak mojster je bil. Starega očeta oče ga je pa postavil. In kakor pomni po pripovedovanju potoški gospodar, so bili Pintarčkovi kar po vrsti nekaj rodov samostanski sodarji. Zato ni čudno, da je strugalo veselilo tudi našega Tončka. A ko ga je vzel prvič v roke, je poskušal njegovo ostrino prav na deski, iz katere so gledale zarjavele glavice žebljev... Nesrečna duša! V rokah pa Janezovo strugalo, ki ga je brat dobil za lanski godovni dan.

Kako je ostrina pela po žebljih! Kar jokala je. Seveda je Tonček ni slišal, tako je bil zaverovan v svoje delo. Zdramil ga je šele Janezov glas. Brat je prišel iz hleva, videl Tončkov 'zločin' ter zakričal, kot bi ga kdo stružil po hrbtu.

»Smrkavec!«

Tonček je spustil strugalo in se zagnal skozi vrata na prosto. Janez pa za njim.

Se nadaljuje

sv. ciril in metod melbourne

*p. Metod Ogorevc, O.F.M.,
SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 9853 8118 in (03) 9853 7787
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel. in Fax: (03) 9853 1054*

KRSTA

Med deseto mašo sta bila 21. februarja krščena dvojčka Patrick Thomas in Noah Edward Vandelaak. Rojena sta bila 6. 10. 1998 v Ferntree Gullyju, starši pa so Adriaan Vandelaak in Colleen, roj. McNamara. Patrickova botra sta bila Danielle Wilkinson in Rex Gregoric, Noahova pa Tom in Koula Hegeduj.

POROKA

Frank Kirn (starši so Ivan Kirn in Ivanka Skerbinek) iz Footscray Westa, Vic., in Vicky Antonopoulos (starši so Peter Anthonopoulos in Anna Kasimtis) iz Fawknerja, Vic., sta se poročila v naši cerkvi v soboto, 20. februarja. Priči sta bila Anthony in Anastazija Kirn.

POGREB

Stanislav Ogrizek, Vic., je umrl 24. 2. na svojem domu v Hoopers Crossingu. Ob njem so bili žena Pavla in sinova Mick in John. Pogreb je bil 2. 3. iz naše cerkve na pokopališče v Werribeeju, na predvečer pa smo za pokojnega molili rožni venec. Rojen je bil 1. 5. 1930 v Orehku pri Postojni. S Pavlo sta se 3. 3. 1958 poročila v Vatikanu. Poročil ju je slovenski duhovnik. V Avstralijo sta prišla eno leto kasneje. Štiri leta in pol sta živelna v Wodongi, potem pa v različnih delih Melbourne, zadnjih petnajst let v Hoopers Crossingu. Poleg žene zapušča sinove Micka, Johna, Stana, hči Suzi ter dva vnuka, v Sloveniji pa mamo in tri sestre.

PREGLED DOGODKOV

Zadnjo nedeljo v januarju je bil sestanek Društva sv. Eme. Prišlo je lepo število žena in mož, ki so bili tudi povabljeni v to dobrodelno društvo našega središča. Izvolili so novi odbor. Predsednica je Gabrijela Burgar, podpredsednica Marta Krenos, tajnica Anamarija Cek in blagajnik Jože Rozman. Novemu odboru želimo božjega blagoslova, staremu pa naj Bog povrne za vse nesebično služenje.

Sredi februarja je bil uvodni sestanek glede **tečaja slovenščine za odrasle**, ki bo potekal v okviru našega verskega in kulturnega središča oziroma Slomškove šole. Kogar ta tečaj še zanima, lahko pokliče Drago Gelt, tel. 9756-0103.

V Slomškovo šolo se je letos vpisalo osemnajst otrok. Konec januarja je stekla akcija pripravljanja novega razreda in sicer v sobi z biljardom. Delo je koordiniral odbor staršev, pomagali pa so tudi drugi. Za posamezna

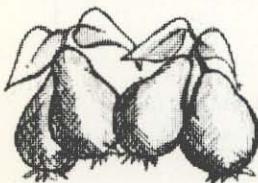
Draga Gelt in Magda Pišotek na odru

dela smo poklicali avstralska podjetja. Podrobnosti sem sproti objavljjal v oznanilih, tukaj naj dodam, da me je presenetilo navdušenje in zagnanost naših ljudi pri tem delu. Rok je bil določen, in sicer nedelja, 21. februarja, tako da je bilo treba krepko pljuniti v roke, da bi delo končali v enem mesecu. Morali smo izprazniti sobo, ki je bila doslej ropotarnica; odstraniti stari pod, ki se je na nekaterih mestih že udiral; nasuti petnajst kubičnih metrov peska in nanj zabetonirati ploščo, napeljati

dodatne električne priključke, montirati luči, prebeliti stene in prebarvati okna, napeljati vodo v razred, položiti linolej, obnoviti pohištvo in ga namestiti, montirati temne zavese (rolete) in zašiti ter namestiti svetle, razred primerno okrasiti... Bog povrni vsem udarnikom in vsem mojstrom, ki so s tako zavzetostjo opravili veliko delo v tako kratkem času. Nekateri so prišli na pomoč po službi, v večernih urah ali ob prostih sobotah.

V soboto, 20. februarja, sta pri nas gostovala pianist Aleksander Vodopivec in tenorist Dušan Kobal. Obisk je organiziral SNS.

Nedelja, 21. februarja, je bila velik dan. Pri maši sta bila krščena zgoraj omenjena dvojčka. Po maši smo imeli **blagoslov novega razreda** Slomškove šole in Slomškove slike, ki smo jo ob tej priložnosti obesili v razred. Anita Fistrič je v spomin na svojo mamo Berto Žele podarila šoli lepo starinsko sliko z motivom Jezusa, ki sprejema otroke. Po blagoslovu je bila v dvorani predstavitev novih šolskih učbenikov, **Učimo se slovensko 2. in 3. del.**, avtoric Drage Gelt, Magde Pišotek in Marije Penca. Predstavitev učbenikov je spremjal kulturni program, ki ga je pripravila Slomškova šola s sodelavci. Med drugimi so bile povabljeni vse učiteljice, ki so kdaj učile v Slomškovi šoli, in so ob tej priložnosti prejele priznanje in zahvalo. Ker je bila to tretja nedelja v mesecu, je sledilo družinsko kosilo, na katerem je bilo kar 240 ljudi. Družina ki je prinesla h krstu, njihovi sorodniki in prijatelji, so imeli kosilo v veliki jedilnici. Več si o Slomškovi šoli in novih učbenikih lahko preberete v Kotičku mladih.

Klic na pomoč!

Iščemo zavzete in zagrete prostovoljce za kuhanje nedeljskih kosi v slovenskem verskem središču v Kewju. Ta kosila so postala skoraj osrednji družabni dogodek, kjer se vsako tretjo nedeljo v mesecu srečamo s prijatelji, sorodniki in znanci ob okusni hrani in prijetnem pogovoru.

Da bi lahko s temi kosili še dolgo gostili vse, ki si jih želijo, iščemo čim več prostovoljcev; tudi take, ki bi hoteli enkrat ali večkrat na leto organizirati in prevzeti vodstvo kuharskih ekip.

Prosimo, prijavite se pri Društву svete Eme - Kew, osebno ali po telefonu, kjer boste dobili vse potrebne informacije in pojasnila.

Prijave sprejemata Gabrijela Burgar, tel.: 9850 7846 in Jože Rozman, tel.: 9546 3165.

Nick Gregorič je priskrbel in montiral kakovostno rabljeno mešalno mizo za luči v dvorani. Pri odmontiranju stare in nameščenju nove mu je pomagal Ivan Urdih. Draga Gelt je za novo pisarno naslikala motiv Dvanajstih apostolov, naravnega simbola Viktorije.

Pogreb s. Eme Pivk je bil primerno lep, vendar sem na pogrebu pričakoval vsaj še enkrat toliko ljudi, glede na to, da je bila sestra v Baragovem domu dolga leta in je postregla premnogim, ki so tu stanovali ali pa se samo oglasili. Ni prepozno moliti za pokoj njene duše ali dati v ta namen za kakšno mašo. O njenem življenju lahko več preberete na drugem mestu.

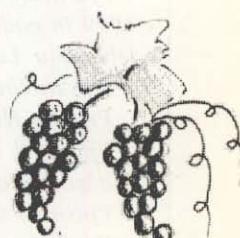
S. Maksimilijana Kaučič je po tritedenskem obisku odšla nazaj v Slovenijo. Našim darežljivim rojakom priporočam, da v prihodnje obiskom iz Slovenije raje dajo nekaj dolarjev kot težka darila, ker je imela sestra velike težave in stroške s pretežko prtljago.

Verska znamenja na slovenski planinski poti - s predavanjem ob diapositivih in povečanih fotografijah nas v marcu obiše Ciril Velkovrh, dipl. matematik iz Ljubljane. Gostovanje v Melbournu, Sydneyju in Adelaidi koordinira naš kulturni odbor.

Velikonočni razpored boste lahko prebrali v velikonočnem pismu, ki ga boste dobili pravočasno.

Na četrti nedeljo v aprilu bo v našem središču **razstava ročnih del**. Vabljeni k sodelovanju!

p. Metod

SLOVENSKI IZSELJENSKI KOLEDAR 98 – ZAVEDNI IN ZAVEDENI SLOVENCI

Glavna tema koledarja 98 je sprava Slovencev. Vsak po svoje iščemo pot v lepšo prihodnost za Slovenijo. Trdimo, da smo zavedni Slovenci, a zavedamo se, da so nas v preteklosti tujci mnogokrat zavedli. Radi bi popravili napake in krivice. Radi bi ohranili kulturno dediščino in skupni prostor. Več glav več ve.

Slovenci smo podedovali katoliško vero in okrog nje so se razvili obredi in običaji. Slovenska kultura in umetnost izvirata iz našega verovanja.

Bert Pribac krivi katoliško vero za nesporazume med Slovenci. V koledarju na strani 187 trdi, da bi katolištvo med avstralskimi Slovenci propadlo, če bi izseljenska matica kot izpostava udbe in komunizma poslala v Avstralijo sedem svojih ljudi. (Katoliška cerkev je poslala sedem nun in duhovnikov). Teh sedem matičnih ljudi

naj bi zagotovilo, da bi bile slovenske cerkve v Avstraliji prazne.

V Sloveniji je bilo na tisoče komunistov, pa niso mogli uničiti vere, kako naj bi sedem matičnih poslancev uničilo vero Slovencev v Avstraliji.

Pribac pravi, da so pravoslavni in protestantski narodi bolj patriotski. Bi želel spreobrniti vse Slovence v slovensko pravoslavno Cerkev po vzorcu Srbov? Trmasti Slovenci se oklepajo katoliške tradicije verjetno zato, ker so se v preteklosti predvsem slovenski duhovniki ukvarjali z ohranjevanjem slovenskega jezika in kulture.

Zdaj se mnogi Slovenci navdušujejo za vstop v Evropo. Naša slovenska tla se nam spet majejo pod nogami. Za vstop v Evropsko skupnost so naši voditelji v imenu Slovencev dovolili, da tujci lahko kupujejo slovensko zemljo. Ko bomo izgubili svoj prostor, bomo lahko pozabili tudi na slovenstvo.

Strinjam se s Pribcem (stran 183), da bi lahko uspeli tudi kot neodvisna članica NATO. Pravi, da bodo Hrvati in Bosanci tudi kmalu v Evropi in v združeni Evropi bo Slovenija pribeljali južnih Slovanov, ki nas bodo preplavili in potem iskali svoje narodnostne, manjšinske pravice.

Žal so slovenske oblasti takoj po osamosvojitvi že dale državljanstvo 200.000 južnim bratom. Ta manjšina bo za Slovenijo predstavljal velik problem, tako kot ga predstavljajo manjšine po vsem svetu.

Slovenci morda verjamemo, da se bo zgodil čudež in bo slovenstvo zmagalo, ne da bi s prstom mignili. Narod

Vpis k pouku slovenskega jezika

Vpisovanje k pouku slovenskega jezika v Melbournu se bo začelo prvo soboto po začetku šolskega leta 1999 in nadaljevalo naslednje sobote od devetih do dvanajstih dopoldne. Pouk se začne v soboto, 6. februarja. Lahko prideite v razred, govorite z učitelji in vzamete prijavnico.

Slovenščino poučujemo v

Princes Hill Secondary College, Arnold Street, North Carlton, tel. 9416 0641

Vpišejo se lahko učenci od 4. letnika osnovne šole do 12. letnika VCE. Za vpis v 11. letnik VCE pričakujemo zadostno znanje slovenščine ali najmanj dve leti pouka. Vpišejo se lahko tudi odrasli.

Vpisnina za učence do 10. letnika je \$40, za VCE kandidate \$52, za odrasle \$120.

Za druge podatke kličite na šolo, tel. 9416 0641. Če se želite pogovoriti o slovenskem jeziku, kličite tel. 9544 0595, po sedmi uri zvečer.

Oglasite se, če vam je pri srcu učenje slovenščine. Radi se pogovorimo z vami, če imate vprašanja, skrbi ali težave s šolanjem vaših otrok. Predvsem vam bomo razložili, kako vam slovenščina lahko koristi.

Aleksandra L. Ceferin, State Reviewer and Chief Assessor for Slovenian

je živa stvar in rabi duševno in telesno hrano. Še tako močno drevo brez hrane propade.

Tone Brulc na strani 227 opisuje, kako se je rodil argentinski čudež s trdim delom in trdnim prepričanjem Slovencev, ki so tja pribegali po vojni. Med drugim pravi: »Spravi se je treba približati kot Najsvetjejšemu, s čisto dušo, s pošteno preteklostjo.« Kdo pa ima pošteno preteklost? Kdo je prepričan, da ni na seznamu tistih, katerih preteklost je omadeževana? Kdaj bodo vsi slovenski seznami postali last vsega naroda, da bo vsak Slovenec vedel, česa ga dolžijo in se bo lahko zagovarjal?

Jožica Gerden (stran 188) ganljivo piše o svoji rosnji mladosti, ki je bila grenka, ker ni bila otrok borcev. Bila je zapostavljena, ponizana in osramočena, ker je hodila v cerkev in ker so njeni starši bili protikomunisti. Komunistični otroci so dobili malico v šoli in so se ji smejavali, ker je bila lačna. Jožica pravi, da ni denarja, ki bi lahko izbrisal njene otroške solze. Le vera jo tolaži, da je Bog pravičen sodnik. Kesanje in odpuščanje je božja milost, ki človeka osvobaja in osrečuje in nas končno vse zbližuje. Iskreno opravičilo bi pomagalo, da bi lahko iskreno odpustili, pravi Jožica.

Osebno spravljanje je posledica političnih in pravnih postopkov države. Ko bo naša pisana zgodovina sprejemljiva za vse Slovence, ko bodo vsi Slovenci, mrtvi in živi, deležni osnovnih človekovih pravic, ko bo vsak Slovenec lahko videl sebe kot del naroda, se bodo Slovenci v svojih srceh spravili.

Tudi jaz sem žrtev druge svetovne vojne. Moja 16 in 17 let stara brata so vzeli domobranci, petnajstletni je odšel s partizani. Ob koncu vojne so bili vsi živi. Domobranca so pobili kot narodna izdajalca, partizan pa je v komunizmu uspel.

Pravi moj brat, bivši partizan: »Kakšen nesmisel. Moja brata nista imela pojma o komunizmu in ne, za kaj sta se borila.«

»Naša družina je bila zaradi bratov petdeset let ožigosana kot protikomunistična,« sem mu odgovorila. »Zdaj, ko je komunizem propadel, bi nam pa radi vzeli še zmago nad komunizmom.«

Slovenske oblasti pritiskajo, da pozabimo na preteklost, medtem pa je Slovenski izseljenški koledar poln medvojne in povojne preteklosti in zahtev, da se stvari razčistijo.

Kje je grob mojih bratov, kakšen je datum njihove smrti, kdo je dal nalog za pobjoj, kdo jih je obsodil, kdo jih je streljal ali zakljal?

Narod si zdaj piše sodbo sam. Je ta sodba pravična in

častivredna? Si upamo brez sramu priznati stiske in zablode preteklosti? Ko poudarjamo, kako zavedni Slovenci smo, priznjamo tudi, da smo bili mnogokrat zavedeni.

Cilka Žagar, Lightning Ridge, N.S.W.

Miro Zupančič: Glava

IŠČEMO - ALBERTA JURMANA, rojenega leta 1936 v Bukovici blizu Šempetra pri Novi Gorici. Po poklicu je ključavničar. Leta 1954 je iz Trsta odšel v Avstralijo. Od tam se je oglasil samo leta 1956. Išče ga sestra Angela iz domovine. Kdor bi imel kakršne koli podatke, naj jih sporoči na uredništvo Misli. Hvala.

Posebna ponudba

Misli lahko v prihodnje naročite tudi na kaseti. To je možnost za vse, ki zaradi poslabšanega vida težko berete. Prosimo, da nam pomagate in obvestite o tem vse, ki bi jim lahko s tem pomagali priti v stik s slovensko besedo.

Oglasite se na uredništvo Misli.

**Fr. Janez Tretjak, O.F.M.,
Holy Family Slovenian Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S.A. 5007
(P.O.Box 479, Welland, S.A. 5007)
Tel.: (08) 8346 9674 Fax: (08) 8346 3487**

Mesec februar, ki je že za nami, je bil umirjen, nobenih večjih posebnosti ni bilo v naši skupnosti svete Družine. Slovenskega kulturnega praznika smo se bežno spomnili z molitvijo, predvsem, da bi ostali zvesti materinemu jeziku in ga ljubili kot naš France Prešeren. Žal med mladimi tega prepričanja ni, razumljivo, saj je njihova domovina Avstralija. Morda smo včasih preveč zahtevni? Ali pa ni dovolj ljubezni do materinega jezika? Kakor koli že, trudili se bomo, kolikor je v naših močeh, čas pa bo prinesel svoje. Na drugo nedeljo v mesecu februarju smo obhajali šestnajst let odkar je ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar 13. februarja 1983 blagoslovil našo cerkev, posvečeno sveti Družini na begu v Egipt. Kako hitro je minilo šestnajst let od tistega čudovitega dne, ko je bilo naše delo, oziroma delo rojakov, kronano z blagoslovom. Koliko lepih trenutkov smo doživeli v tej hiši molitve. Od krstov, porok raznih obletnic, do tistih težkih trenutkov, ko se poslavljamo od naših dragih in jih pospremimo k večnemu počitku. Še vedno pa lepšamo našo cerkev. Tako smo lansko leto dopolnili zakristijo z omarami, ki so bile nujno potrebne, proti koncu leta pa smo še v vhodno vežo postavili razstavno omaro z raznimi poljskimi predmeti. Dokler delamo, tudi živimo. Kljub temu je opaziti, da se zadnje čase skupnost stara, mladi nimajo tistega ponosa in zavesti kot njihovi starši. To ne velja vedno in še je kar nekaj mladih, ki radi pomagajo, pa naj bo pri branju beril, prošenj ali deljenju obhajila. Tudi na proslavah ali prireditvah radi pomagajo, le nagovoriti jih je treba. Tudi pri radijski oddajah, ki so vsako sredo zvečer, že od vsega začetka sodelujejo mladi. Hvala Bogu. Vendar pa se, kot

sem že omenil, skupnost stara, in bom moral prav bogoslužju več uporabljati angleški jezik, da tisti, ki ne razumejo slovensko, ne bodo prikrajšani oziroma se ne bodo dolgočasili. Včasih neradi priznamo, a če prisluhnemo mladim, med seboj govorijo le angleško. Pa vendar smo ponosni, da imamo svojo cerkev, in da lahko praznike popestrimo z našimi slovenskimi navadami – jaslicami za božič, polnočnico, z božjim grobom za veliko velikonočno tridnevje, vstajenjsko procesijo in blagoslovom velikončnih jedil. Če bi kjer gostovali ali delili cerkev s kakšno drugo skupnostjo, bi veliko tega odpadlo ali bilo zelo omejeno. To se vidi, ker gremo duhovniki maševat za naše skupine po drugih krajih; vsi ste odvisni od župnij in njihovega razporeda bogoslužja.

Iz bogoslužnega koledarja katoliške Cerkve v Sloveniji za navadno leto 1999

Nameni apostolata molitve za marec

- Splošni: Da bi kristjani s svojim prizadevanjem pripomogli k temu, da bi bila postopno odpravljena zadolženost revnih držav in da bi Jubilejno leto bilo leto resničnega odpuščanja in osvoboditve, kakor nas uči Božja beseda.

- Misijonski: Da bi po posebnem zasedanju škofovsko sinode za Azijo krajevne Cerkve pogumno in odkritosrčno oznanjale evangelij in pri tem vedno upoštevale verska pričakovanja azijskega sveta.

- Slovenski: Da bi se kristjani zavedli svoje odgovornosti pri oblikovanju socialno urejene družbe.

Zato smo Bogu hvaležni za cerkev. Letos smo se mimo spomnili vseh naših živih in pokojnih dobrotnikov, po maši pa smo imeli kosilo. Kot vedno so se tisti, redno prihajajo k maši, udeležili maše in kosila. Če kosila, loterije in lecitacije smo dobili \$628. Vse gre seveda za pomoč pri vzdrževanju cerkve in hiše. Za

naj bo vsem, ki ste na kakršen koli način pomagali,
pomagate in boste še pomagali, Bog bogat plačnik!

RAZPORED VELIKONOČNEGA PRAZNOVANJA

Na cvetno nedeljo, 28. 3., bo ob lepem vremenu pred mašo ob 10. uri blagoslov oljčnih vej s procesijo. Med sveto mašo bomo brali Trpljenje našega gospoda Jezusa Kristusa.

Na veliki četrtek, 1. aprila zvečer, je ob 7. uri sveta maša v spomin na zadnjo večerjo, ko je Jezus postavil zakrament mašništva in svete evharistije.

Na veliki petek, 2. 4., je strogi post. Popoldne ob treh je bogoslužje velikega petka, branje evangelija po Janezu, prošnje za vse potrebe, češčenje križa, sveto obhajilo, ob koncu bo odprt božji grob. Nato rožni venec s petjem.

Na veliko soboto, 3. 4., bo ob devetih dopoldne križev pot, nato češčenje Najsvetujejšega v božjem grobu po razporedu. Popoldne bo ob treh blagoslov velikonočnih jedil. Zvečer ob 7. uri obredi velike sobote, blagoslov velikonočnega ognja, sveče, branje Svetega pisma, obnovitev krstnih obljud, po maši slovesno vstajenje in na koncu blagoslov velikonočnih jedil.

Na veliko noč, 4. aprila, bo ob 10. uri slovesna peta sveta maša.

Spovedovanje bo vse dni ob večerih; na veliki četrtek, veliki petek in veliko soboto. Priprava na spoved pa bo na veliki ponedeljek ob sedmih zvečer.

Na veliki ponedeljek, 5. aprila, bo zvečer v dvoranici tudi pirhovanje s pestrim programom za mlade in stare. Imeli bomo različna tekmovanja s pirhi, najbolj okusna potica pa bo nagrajena.

Rojake v Milduri in Berriju bom obiskal po velikonočnih praznikih. Obveščeni boste pravočasno.

Vsem rojakom želim milosti polne velikonočne praznike. Vstali Kristus naj vam podari veselo upanje in notranji mir. In seveda veliko lepih in dobrih pirhov!

p. Janez

Tiho, tu smo v kleti

Srečal sem Istrana,
zvabil me je v hišo,
lepo in kamnito,
in potem še v lastno klet.

»Provajte to naše vino,
Bog ga dal je tudi vam za pet!«
Po zelenem kamnu smo polzeli
v mračno, vlažno,
vendar toplo klet.

Srce je kar zastalo:
stopil sem v sveti hram.
Glasno sem govoril,
on pa: »Tiho, tu smo v kleti.«

Trkal sem na sode
in poskušal uganiti,
koliko je vina v njih.

»Tiho, vino spi,« je rekел,
»trkanje ga zmoti in zbudi.«

Mislil sem, da šali se,
pa ni bilo tako.
»Vino se prestraši,
je kot človek,
v njem življenje spi.«

Umaknil roko sem od tam,
utišal vse besede,
bil sem tih in zrl sem sode,
stare, hrastove posode.

Priznati moram,
ven prišel sem nem,
drugačen, prenovljen,
ne od polnega kozarca,
ampak od življenja, ki je v njem.

Sečoveljski župnik Dinko Dominik Bizjak

Novi razred Slomškove šole

Veronica Smrdel

V nedeljo, 21. februarja, je bilo v našem Verskem in kulturnem središču sv. Cirila in Metoda v Kewju zelo živahno. Slavili smo napredek naše slovenske kulture. Na programu je bila predstavitev dveh novih učbenikov Učimo se slovensko 2. in 3. del, avtoric ga. Drage Gelt, ga. Madge Pišotek in ga. Marije Penca ter otvoritev novega razreda Slomškove šole, ki neprekiniteno deluje že 39 let.

Takole se je začelo z novim razredom. P. Metoda smo vprašali, če bi lahko dobili večji razred. Katero sobo pa, je vprašal. Tisto, v kateri je bilijard, smo rekli. Odgovoril je, da lahko. Potem smo imeli sestanek s starši otrok. To je bilo pred božičnimi prazniki. Dogovorili smo se, da začnemo z delom po novem letu, da bi bilo končano za novo šolsko leto. Delo sta vodila g. Hajek in g. Urdih. Starši so morali odstraniti pod, ki je strohnel. Odkrili so vodovodno cev, ki je šla skozi

sobo. Vodovodni inštalater je ugotovil, da v njej ni vode, vendar je tudi povedal, da ne bi bilo prevelikih težav z napeljavo vode v razred. Tako so vodo priključili, česar smo

zelo veseli. Treba je bilo zamenjati luči, vse na novo prebeliti, namestiti zavese poti soncu in tanjše zavesi. Pozabljeni stara skrinja je po obnovi dobrega mojstra

Blagoslov nove slovenske učilnice v Kewju

postala kot nova. Dobili smo lepo Slomškovo sliko, ki jo je prinesla iz Slovenije sestra Maksimiljana. Vsi smo bili navdušeni, kako je delo lepo napredovalo in kako lepo podoba je dobival razred. Patru smo omenili, da bi bilo lepo, če bi blagoslovitev razreda imeli takrat, ko bo tudi predstavitev knjig. Strinjal se je z nami.

Bila je lepa sončna nedelja, 21. februar, ljudje so prihajali od blizu in daleč, saj je bilo ta dan kot vsako tretjo nedeljo v mesecu tudi družinsko kosilo. Po sv. maši smo se premaknili na Baragovo dvorišče in v razred, ki ga je pater blagoslovil ter spregovoril o pomenu šole. Za konec so mladi zapeli Zdravljico. Vsi smo šli potem v dvorano pod cerkvijo, kjer je bil pripravljen program.

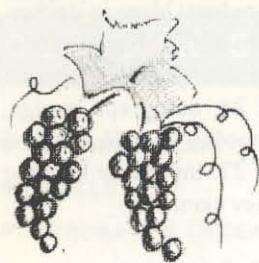
Povabljeni gostje so bili: ga. Drnovšek iz Canberre, vsi nekdanji učitelji in učiteljice Slomškove šole, ga. Ceferin, knjižničarke, učitelji sobotne šole za višje razrede, voditeljici slovenskih radijskih postaj in številni drugi gostje. Program sem vodila jaz, Veronika, s pomočjo dobrih ljudi. Sponzorja knjig sta bila Ministrstvo za zunanje zadeve - Urad za Slovence po svetu in naše Versko in kulturno središče sv. Cirila in Metoda. Učimo se Slovensko, 2. del je predstavil p. Metod, Učimo se

slovensko, 3. del pa s. Maksimilijana. Hvala obema za lepo predstavitev. Ga. Drnovšek se je opravičila in poslala pismo, ki smo ga prebrali. Potem smo na oder poklicali

avtorice: ga. Drago Gelt in Madgo Pišotek, ga. Maria Penca pa se je opravičila, ker je bila v teh dneh zdoma. Zastopala jo je njena hčerka. Ob prejemu šopka sta Draga in Magda povedali nekaj o pripravi in pomenu knjig in podarili posameznikom izvod

novih učbenikov. Potem smo na oder poklicali vse učitelje. Prejeli so priznanje in zahvalo za njihovo delo

Učiteljici Lidija in Veronika s poklonom Anite Fistrič

v Slomškovi šoli. To so bili: prvi leta 1960 Jože Kapušin, za njim že pokojna Anica Srnec, Draga Gelt, nadaljevale so slovenske sestre, potem Lucija Srnec, Viki Mrak, Pavlina Pahor, in nazadnje že tukaj rojene Mary Petelin in Veronika Smrdel. Zdaj nam je priskočila na pomoc tu rojena Lidija Lapuh, ki je tudi učiteljica na slovenskem društvu Planica. Program so nadaljevali otroci. Na oder so prišli s torbami in posedli v šolske klopi. Ko je vstopila učiteljica Lidija, so vstali in jo pozdravili, nato so skupaj zmolili Sveti angel. Potem jih je poklicala po imenih in preverila, če kdo manjka. Začela jim je pričevati, da so dobili lepo novo knjigo Učimo se Slovensko. Potem jim je knjige

razdelila in so iz nje brali. Eden od učencev se je vsem zahvalil za novi razred. Učiteljica je za konec pouka zapela še Slomškovo pesem Preljubo veselje, oj kje si doma. Potem je bilo še nekaj deklamacij v zvezi s knjigami in govor o sobotni šoli slovenskega jezika. Kulturni program se je končal z velikim ploskanjem.

Vsi, prav vsi, smo ostali na kosilu, saj je bilo zelo dobro. Hvala kuharicam! Polni lepih doživetij smo odšli na svoje domove.

Naj se še enkrat zahvalim staršem, ki so sporazumno delali skupaj, in vsem, ki ste pomagali z zastonjskim delom. Tudi bivši učenci Slomškove šole so dali svoj dar. Zelo smo veseli novega razreda. Posebna zahvala p. Metodu, ki nam ga je omogočil.

Ohranili bomo lep spomin na našega patra Bazilija, ki je s šolo začel in jo ves čas podpiral.

*Materina beseda je od vseh dobro
največja, jasno ogledalo vsakega
ljudstva, mila dojka vsakega nauka
in izobraženja narodovega.*

*Dokler materina beseda slovi, se
narod časti in oživilja. Kakor hitro
materina beseda umira, peša tudi
narodova slava in moč. Prijatelji, ne
pozabimo, da smo Slovenci!*

Anton Martin Slomšek

Nastop otrok z učiteljico Lidijo ob predstavitvi novih učbenikov

Časnik za vso družino v slovenskem in angleškem jeziku.
Izhaja dvakrat mesečno na 16. straneh.
Novice iz Slovenije z interneta.
Iz slovenske skupnosti v Avstraliji in po svetu.

THE VOICE OF SLOVENIA

Vedno več rojakov sega po Glasu Slovenije!
Naročite se tudi vi.
Letna naročnina za Avstralijo \$ 50.00
v prekomorske države z letalsko pošto \$ 100.00

Naslov: Glas Slovenije
P. O. Box 559, Round Corner Dural, NSW 2158

Viktorijskim rojkom se priporočamo za razna obnovitvena dela na grobovih in tudi nove spomenike na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624
20 Field Street, Craigieburn VIC. 3064
Telephone: 9305 7777
Mobile: 0412 448 064, 018 531 927
Faksimile: 9305 7369

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

**Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.
Telephone: 9387 8488

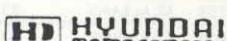
GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

Rojakom v Sydneyu

se toplo
priporočam!

220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134
Phone:(02)747 4028

V.F.L

MASTER BODY WORKS P/L

ACN 007 152 203

COLONIAL MUTUAL

MELBOURNE, VIC.
265 PRINCESS HIGHWAY,
DANDENONG, 3175

Ph: 9793 1477 Fax: 9793 1450

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- CAR-O-LINER-MEASURING SYSTEM
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 9560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: UČIMO SE SLOVENSKO – LET'S LEARN SLOVENIAN, I., II. in III. del. Prilagojeni učbeniki za učenje slovenščine v Avstraliji.

Slikanice za najmlajše, ki pripomorejo k učenju slovenščine:

MOJ PRVI SLIKOVNI BESEDNJAK, cena je 25 dolarjev.

MINKA GRE SPAT, cena je 30 dolarjev.

PIKIJEV ČAROBNI BOŽIČ, cena je 30 dolarjev.

SLOVENSKA DEŽELA V PRIPOVEDKI IN PODOBI – izbrala in za mladino priredila Dušica Kunaver. Cena je 15 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE – MOLITVENIK ZA STAREJŠE – primeren za vse, ki že slabše vidijo, saj so črke veliko večje kot običajno. Cena je 20 dolarjev.

SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR, izdan 1994. Cena je 27.50 dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI SLOVAR, izdan 1993. Cena je 27.50 dolarjev.

Ivan Kobal: MEN WHO BUILT THE SNOWY (MEN WITHOUT WOMEN), cena knjige je 9 dolarjev.

Ivan Žigon: ŽIVLJENJSKI IZZIVI, spomini, članki, pesmi pod velikim vozom in južnim križem. Cena je 10 dolarjev.

Videokasete iz Baragove knjižnice

IN LOVING MEMORY - Ema Pivk, Frančiškanka Brezmadežnega spočetja, 15. 6. 1915 – 5. 2. 1999. Cena videokasete pogrebne slovesnosti je 25 dolarjev.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. V SLOVENIJI - obisk Svetega očeta maja 1996. Cena videokasete je 25 dolarjev.

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

**Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett St., Kew, VIC. 3101**

**Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
Phone and fax: 03-9853-1054**

 Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajski čas nudi domače okolje ter postrežbo ostarelom in vsem, ki potrebujejo nego.

Osnovna cena je 85% od pokojnine.

Če ste sami že razmišljali o selitvi v dom, pozname koga, ki bi nas potreboval ali ste samo radovedni, kakšni so pogoji za sprejem, pokličite upravnika po telefonu, ali pa se v domu oglasite osebno. Z veseljem Vam bomo odgovorili na vsa vprašanja.

1999
GROUPS FOR SLOVENIA
departing from Adelaide, Brisbane, Canberra,
Melbourne & Sydney
SPECIAL AIRFARES FROM \$1450

Book now for the following dates:-

27/2/99; 31/3/99; 15/5/99; 29/5/99;
2/6/99; 23/6/99; 5/7/99; 9/8/99

**Some of these dates are to coincide with
the visit of the Holy Father to Slovenia.**

We are now sole agents in Australia for the **ABC Car Rental**
Company in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

**PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1999**

**Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .**

*Poklicite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

**Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOMI!**

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666**